

NAGYATÁD VÁROS INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA

II. kötet:
Integrált Településfejlesztési Stratégia

Projekt azonosító: DDOP-6.2.1/K-13-2014-0002

„Dél-Dunántúli Operatív Program - Fenntartható településfejlesztés a kis- és
középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása”

2015

Készítette:
Terra Stúdió Kft.
1134 Budapest, Szomolnok u. 14.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	5
1 Helyzetelemzés főbb megállapításai.....	7
2 középtávú célok és azok összefüggései.....	11
2.1 Jövőkép.....	12
2.2 A stratégiai fejlesztési célok meghatározása.....	14
2.2.1 A középtávú célrendszer bemutatása	15
2.2.2 A városrészi szintű célok meghatározása	17
2.2.3 A városi és városrészi szintű célok kapcsolata, összefüggések bemutatása	18
3 A megvalósítást szolgáló beavatkozások.....	21
3.1 Akcióterületi projektek.....	22
3.2 Akcióterületen kívüli, önálló projektek, kulcsprojektek.....	22
3.3 Hálózatos projektek.....	22
3.4 Akcióterületi fejlesztések bemutatása	23
3.4.1 Városközpont Akcióterület kijelölése, a kijelölés és lehatárolás indoklása	23
3.4.2 Az akcióterületen a megvalósítandó fejlesztések összefoglaló bemutatása	25
3.4.2.1 Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ fejlesztése (A1).....	25
3.4.2.2 Gyöngyvirág és Csillagszem Óvoda fejlesztése, Árpád Fejedelem Általános Iskolában, továbbá az Ady Endre Gimnázium és Szakközépiskolánál tornacsarnok építése (A2).....	25
3.4.2.3 Közintézmények energetikai korszerűsítése megújuló energiák alkalmazásával (A3)	26
3.4.2.4 Kerékpárút hálózat bővítése (A4).....	26
3.4.2.5 Közlekedési és közterületi infrastruktúra fejlesztése a városközpontban (A5).....	27
3.4.2.6 Nagyatádi Termál és Gyógyfürdő fejlesztése (A6)	27
3.4.2.7 Beruházási elemeket támogató soft projektek (A7).....	28
3.4.2.8 Széchenyi tér 25. felújítása (A8)	29
3.4.2.9 Bérletépítés (A9).....	29
3.4.3 Akcióterületi fejlesztések összehangolt, vázlatos pénzügyi terve, fejlesztési elképzelések ütemezése.....	29
3.5 Akcióterületen kívüli, önálló projektek (Kulcsprojektek)	30
3.5.1 Nagyatád Déli Iparterületének fejlesztése, a gazdasági övezet infrastruktúra kiépítése (K1)	30
3.5.2 Nagyatádi Ipari Park II. ütem infrastruktúra fejlesztése (K2)	31

3.5.3	A nagyatádi távhőrendszer energiahatékonysági fejlesztése és kapacitásbővítése termálvíz felhasználásával (K3)	31
3.5.4	Közvilágítás fejlesztése (K4).....	31
3.5.5	Napelem park létesítése Nagyatádon (K5).....	32
3.5.6	Egészségügyi alapellátás és önkormányzati járóbeteg ellátás infrastrukturális fejlesztése (K6)	32
3.5.7	A nagyatádi Nyitnikék Óvoda fejlesztése (K7)	32
3.5.8	A Nagyatád - Kivadár városrészben közösségi tér kialakítása (K8).....	33
3.5.9	A nagyatádi volt Dohánybeváltó, és a Konzervgyár területének rehabilitációja (K9) ...	33
3.5.10	Talajszennyezések megelőzése, mérséklése, kármentesítése (K10).....	33
3.5.11	Kulcsprojektek vázlatos pénzügyi terve, fejlesztési elképzelések ütemezése	34
3.6	Hálózatos projektek.....	35
3.6.1	Gyógyvízre, termálvízre, természeti és kulturális értékekre alapozott komplex turisztikai termékcsomagok kialakítása és tematikus turisztikai fejlesztések (H1).....	35
3.6.2	Közlekedési fejlesztések (H2)	36
3.6.3	Szolgáltató önkormányzat (H3)	37
3.6.4	Hálózatos projektek vázlatos pénzügyi terve, fejlesztési elképzelések ütemezése	39
4	Antiszegregációs program	40
5	A Stratégia külső és belső összefüggései.....	42
5.1	Külső összefüggések	43
5.1.1	Illeszkedés EU 2020 tematikus célkitűzéseire.....	43
5.1.2	Illeszkedés a nemzeti ágazati stratégiákhoz.....	46
5.1.3	Illeszkedés az országos és megyei területfejlesztési tervdokumentumokhoz	48
5.2	Belső összefüggések	53
5.2.1	A célok és a helyzetértékelésben bemutatott problémák kapcsolata	53
5.2.2	A célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatásai	56
6	A Stratégia megvalósíthatóságának főbb kockázatai	58
7	A megvalósítás eszközei és nyomon követése	62
7.1	A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek.....	63
7.1.1	Fenntartható Energia Akcióprogram (SEAP)	63
7.1.2	Fenntartható városi mobilitási terv (SUMP).....	64
7.1.3	Klíma stratégia	64
7.1.4	A város közterületeinek közösségi használata és a helyi identitástudat növelése – a boldog város	64

7.1.5	Szabályozási tevékenységek, eszközök.....	65
7.2	Az ITS megvalósításának szervezeti keretei	65
7.2.1	A városfejlesztés jelenlegi szervezeti rendszere	65
7.2.2	Az ITS megvalósításának intézményi háttere	67
7.3	A településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok	68
7.4	A partnerség biztosítása az ITS készítése és megvalósítása során	69
7.5	Monitoring rendszer kialakítása	70
7.5.1	A monitoring rendszer működtetési mechanizmusának meghatározása	70
7.5.2	A stratégia indikátorai	73

BEVEZETÉS

A Településfejlesztési koncepció alapvetően a városfejlesztés hosszú távú vízióját és értékrendjét határozza meg, ill. a szándékolt fejlesztési irányokat jelöli ki. A koncepcióban megfogalmazott célok többféle módon érhetőek el. A stratégia funkciója, hogy bemutassa a koncepcióban megfogalmazott hosszú távú célok megvalósíthatóságát.

Nagyatád integrált településfejlesztési stratégiájának célrendszere az Európai Unió „Európa 2020” dokumentumában (a 2014-2020-as időtávra) definiált alapelvekre épül. Az átfogó célok a településfejlesztési koncepcióban meghatározott hosszú távú célkitűzésekkel állnak összhangban.

Nagyatád Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája a potenciális projektgazdától (pl.: Önkormányzat, közigazgatás, KLIK, Állami Egészségügyi Ellátó Központ, egyházak, civil szervezetek, magán befektetők, stb.) és forrásoktól (pl.: magántőke, EU forrás, önkormányzati forrás, hitel, stb.) függetlenül foglalja rendszerbe Nagyatád 2014-2020 közötti fejlesztési elképzeléseit.

Nagyatád Város integrált településfejlesztési stratégiája az alábbi törvények és kormányhatározatok, valamint dokumentumok figyelembe vételével készült:

Törvények, rendeletek és határozatok

- 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakulásáról és védelméről.
- 314/2012. (XI.8.) Korm.rendelet a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint az egyes településrendezési sajátos jogintézményekről.
- A Kormány 1702/2014. (XII.3.) Korm. határozat a 2014-2020 közötti időszakban a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program tervezésének egyes szempontjairól, az operatív programhoz tartozó megyék megyei önkormányzatai és a megyei jogú városok önkormányzatai tervezési jogkörébe utalt források megoszlásáról,
- Országgyűlés 1/2014. (I.3.) határozata a Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció.
- 18/2013. (III.28.) OGY határozat a Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégiáról.
- A Kormány 1122/2014. (III.6.) Korm. határozata a 2014-2020 közötti Partnerségi Megállapodás elfogadásáról

Stratégiák

- Nemzeti Energiastratégia 2030. Nemzeti Fejlesztési Minisztérium, Budapest, 2012.
- Wekerle Terv. A magyar gazdaság Kárpát-medencei léptékű növekedési stratégiája. Nemzetgazdasági Minisztérium, Budapest, 2012.
- Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia – mélyszegénység, gyermekszegénység, romák. IM Társadalmi Felzárkózásért Felelős Államtitkárság. Budapest, 2011.
- Nemzeti Környezetvédelmi Program 2014-2019. (tervezet). Vidékfejlesztési Minisztérium, Budapest, 2013.
- Nemzeti Közlekedési Stratégia. Nemzeti Fejlesztési Minisztérium, Budapest, 2014.

Útmutatók

- Terület és Településfejlesztési Operatív Program 2014-2020. 6.0 változat. Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal, Budapest, 2014. december 15.
- Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP) 2014-2020, 2014. november 17. változat. Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal, Budapest

1 HELYZETELEMZÉS FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSAI

A megalapozó vizsgálat a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet mellékletében meghatározott tartalom szerint készült, így helyzetfeltáró, helyzetelemző és helyzetértékelő munkarészt tartalmaz. A vizsgálat a város térségére is kitékint.

A helyzetfeltárás, a helyzetelemzés és helyzetértékelés eredményeként a koncepció és stratégia elkészítéséhez kulcsfontosságú területek legfontosabb tendenciái kerültek bemutatásra, szakterületenként áttekintve a város és térsége esetében a jelenlegi helyzetképet, kiemelve az erősségeket, gyengeségeket, lehetőségeket és veszélyeket, a fejlesztési szükségleteket és a konfliktusterületeket.

Nagyatád a Dél-dunántúli régióban, Somogy megyében fekszik. A régió településszerkezete kedvezőtlen, arra egyrészt a városhálózat fejletlensége, másrészt az aprófalvak- és kistelepülések nagy aránya jellemző.

Nagyatád Somogy megye déli részének urbanizációs gócpontja. A térség felsőfokú ellátását alapvetően a megyeszékhely Kaposvár biztosítja (50 km), míg a Zala megyei nagyváros, Nagykanizsa (42 km) a térség kereskedelmi ellátásában játszik némi kiegészítő szerepet. A Dél-dunántúli régió központja, Pécs 87 km-re fekszik, így a térség ellátásában nem játszik mértékadó szerepet.

Nagyatádnak viszonylag csekély kapcsolatai vannak a tőle északra fekvő, hasonló szerepkörű Marcali várossal (44 km). A dél-somogyi térségben azonban Nagyatád meghatározó szerepet játszik az egészségügyi-kórházi ellátás terén Barcs és Csurgó kistérségeire is. Nagyatád város Csurgó kistérségére pedig ezen túlmenően számos igazgatási intézményével is vonzást gyakorol. Nagyatádtól Barcs 37 km-re, Csurgó városa pedig 24 km-re fekszik.

A Rinyamenti kistérség, melynek Nagyatád a központja a Dél-dunántúli régió nyugati területén, Somogy megye déli részén helyezkedik el. Területe 647,07 km², a megye területének 10,7%-a. A kistérséget, mely a Rinya patakról kapta nevét, **18 település alkotja, központja Nagyatád**. A központi településen és a 17 községben **25 833** ember él (KSH 2013), amely a megye népességének 11,8%-a. A 43,62 fő/km²-es népsűrűség azt jelzi, hogy **a térség a megyei átlagnál is ritkábban lakott. A kistérség szerepe a hátrányos helyzetű kistérségek országos listáján.**

A térségen a **68-as főút** halad keresztül, amely észak-déli irányú kapcsolatot teremt a Balaton és az országhatár között. Az **alsóbbrendű úthálózat** minőségi állapota igen **rossz**, közlekedésbiztonsági szempontból sok a pótolni való.

A kistérség **egyközpontú**, a térség térszervező ereje egyértelműen **Nagyatád**. A várost is érintő tulajdoni, piaci, iparszerkezeti válság erősen meggyengítette a térségközponti funkciók ellátásának szintjét - főleg a foglalkoztatás területén. Az **ellátás tekintetében a kistérség községei ráfűződnek Nagyatádra**, ugyanakkor Segesd a 68-as főút kapcsán, Kutas, Beleg, Ötvöskónyi, Somogyszob pedig a vasút kapcsán Kaposvárhoz gravitál.

A Nagyatádi járásban **25 833** ember él, a lakosságszám 2011-ig folyamatosan csökkent, azóta stagnál.

Nagyatád esetében is hasonló tendenciák mutatkoznak, a város lakosságának száma 2013-ban **10 761 fő** volt, 2000-2013 között **1422 fővel csökkent** a város állandó lakossága. A természetes szaporodás/fogyás mutatója mind járási, mind városi szinten jóval elmarad az országos és a régiós átlagtól, sőt Nagyatád több évben a saját kistérségénél is rosszabbul teljesített.

A nagyatádiak iskolai végzettségére jellemző a **szakképesítéssel rendelkezők** nagy aránya, akik főként műszaki és kereskedelmi-vendéglátóipari szakképzést végeztek.

A **diplomások** száma és aránya a lakosságon belül alacsony, hiszen az önkormányzat és intézményein kívül a nagy foglalkoztatóknál is csupán néhány felsőfokú végzettségű szakemberre van szükség. A műszaki diplomával rendelkezők hiánya azonban továbbra is gondot jelent, azonban nincs olyan nagy mennyiségben szükség rájuk, hogy érdemes lenne helyben képzést indítani. Rendkívül nagy gondot jelent a **szakképzetlenség** magas száma, akik jelenleg szinte kizárólag a közmunkaprogram keretében tudnak ideiglenes munkát szerezni.

A **fiatal diplomások elhelyezkedési lehetőségei rendkívül korlátozottak**, ezért jellemző, hogy a fiatalok felsőfokú tanulmányaik befejezése után nem térnek vissza Nagyatádra, vagy elköltöznek a térség nagyobb városaiba, illetve Budapestre. **A város megtartó ereje a fiatalok tekintetében tehát igen gyenge.**

Nagyatád esetében a foglalkoztatottak aránya jóval meghaladja, a munkanélküliség pedig jóval elmarad mind az országos, mind a megyei átlagtól. Az egy lakosra jutó nettó jövedelem ezzel ellentétben elmarad az országos átlagtól (bár meghaladja a megyeit), vagyis reáljövedelmek alacsonyabbak a lehetségesnél, indokoltnál.

A város iparának legjelentősebb területi a cérnagyártás (Coats Crafts Hungary Kft.), az élelmiszeripar (DEH-Magyarország Kft., Európa Pék Kft.) és a gépgyártás (pl. Komplex-Újpesti Acélszerkezet és Gépgyártó Zrt., KOMPLEX-SPED Kft, Büttner és Társai Kft.). A jelenleg is működő cégek rendelkeznek fejlődési potenciállal, amit az elmúlt időszakban elnyert és megvalósított jelentős számú és volumenű gazdaságfejlesztési pályázat is alátámaszt.

A városban ipari park működik, és a volt laktanya is gazdasági övezetként funkcionál, előbbiben zöldmezős beruházásokra van lehetőség, utóbbi esetében a meglévő épületállomány átalakításával, illetve bontása után lehet betelepülni.

Nagyatád város a turizmus tekintetében meghatározó szerepű a kistérségben, minősített gyógyvizével elsődleges vonzerőt jelent az ide érkező turisták számára. Nagyatádi Termál és Gyógyfürdője, valamint az országosan is a legszebbek közé sorolt Termál Strandfürdője várja a kikapcsolódni, gyógyulni vágyókat. A vonzerőt csökkenti, hogy a két fürdő területileg elkülönül és a strand fedett wellness részleg hiányában csak szezonálisan működik. Szintén hátrány a térségi verseny a fürdők piacán (Barcs, Babócsa, Csokonyavisonta, Igal, Kaposvár). A város és a kistérség vonzerejét növeli a viszonylag érintetlen természeti környezet, amely alapot ad a színvonalas vadász- és horgászturizmushoz is.

A város épített környezetére jellemző a **városközpont** zöldterületben gazdag, de alapvetően **városias**, illetve az azt körülvevő városrészek kertvárosias – falusias jellege.

A város térszerkezetét jelentősen befolyásolja a Rinya patak, illetve a 68-as út által alkotott keret, amely a főút elkerülő szakaszának megépülésével megszűnik, és csak a város kelet-nyugati megosztása marad meg a Rinya patak révén, attól keletre inkább falusias, nyugatra városias településszerkezettel.

A város legjelentősebb értéke a korábbi évtizedekben megvalósult tervszerű városfejlesztés, a rendezett városkép, valamint a jó állapotú és rendezett zöldfelületi rendszer, melyekre tekintettel Nagyatád 2005.évben elnyerte a Virágos Magyarországért verseny első helyét, 2006. évben az Entente Florale Aranyérmét, „Európa legtisztább városa cím”, valamint 2007. évben Arany Rózsa díjat, valamint 1983-ban és 2006-ban a Hild János díjat.

2 KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI

2.1 JÖVŐKÉP

A város jövőképe a város azon kívánatos állapotát vázolja fel, amelynek elérése érdekében az önkormányzat és a stratégia egyéb érintettjei (a partnerség) saját eszközeikkel cselekszenek, ezzel a város lépésről lépésre közelebb jut a jövőképben vázolt állapothoz. **A jövőkép hosszú távon határozza meg a fejlesztési tevékenységek fő irányait.** Jelen stratégia feltételezése, hogy a folyamatos fejlesztések eredményeként a **jövőkép fő elemei 2030-ig teljesülhetnek.**

A Nagyatád Településfejlesztési Konceptiója 2002 májusában készült, ami 76/2002. (V. 23.) számú határozatával fogadott el a képviselő-testület. A koncepció azóta 4 alkalommal, legutóbb 2011-ben került módosításra. A **koncepció nem fogalmaz meg jövőképet** a város számára, csak a Foglalkoztatottság Oktatás, Képzés, Kultúra, Sport, Mezőgazdaság, Ipar, Turizmus, Lakóterületek, Közlekedés, Épített környezet tématerületek vonatkozásában tesz fejlesztési javaslatokat.

Nagyatád nem rendelkezik elfogadott Integrált Városfejlesztési Stratégiával, ezért a település jövőképe jelen stratégia keretében kerül meghatározásra az alábbi alapértékek mentén:

Nyitottság és együttműködés:

- A kistérségi központ szerepéből adódóan a kistérség kistelepüléseivel ápoltt kapcsolatokban.
- A város, illetve vezetésének kapcsolatában a lakossággal, a civil szervezetekkel, valamint a helyi és betelepült vállalkozásokkal és a város látogatóival.

Értékmegőrzés és fenntartható fejlődés:

- A természeti és környezeti értékek fenntartása, ápolása, használata során.
- A fejlesztések környezetterhelésének minimalizálására való törekvések során, a fenntarthatóság, mint elsődleges szempont érvényesítésében a befektetés ösztönzési és vállalkozás támogatási valamint infrastruktúra-fejlesztési tevékenység során.
- A kulturális tevékenységek ösztönzése, támogatása során.

Esélyek egyenlősége:

- A városi közszolgáltatásokhoz, városi munkahelyekhez és kultúrához való hozzáférésben a város minden polgára számára.
- Támogatásban és segítség nyújtásában megjelenő szolidaritás mindazon társadalmi csoportokkal és egyénekkkel, akik saját erőfeszítésükkel képtelenek hátrányos helyzetük megváltoztatására.

A fenti alapértékek érvényesítésével Nagyatád városa alapvető és általános célként az itt élők életminőségének javítására törekszik az alábbi 4 területre koncentrálni:

1 Élhető település

Nagyatád környezetével harmóniában élő és fejlődő, rendezett és esztétikus megjelenésű európai kisváros, a kistérség minden térségközponti funkcióval ellátott központja, folyamatosan kismértékben növekvő lakosságszámmal, amely eléggé vonzó ahhoz, hogy a magasan képzett lakosságát, és fiatalságát helyben tartsa, továbbá reális, és ismert letelepedési célpont legyen az ország kevésbé szerencsés területeiről, vagy más országokból érkező kvalifikált munkavállalók, és azok családja számára.

A város régiós összehasonlításban kiemelkedő minőségű oktatási, valamint sport- és szabadidős lehetőségeket kínál a város és a kistérség lakóinak, emellett a lakosok és vállalkozások számára érzékelhetően korszerű, ügyfélbarát közigazgatási szolgáltatásokat nyújt.

A környezeti fenntarthatóságra való törekvéseket demonstrálva a városi intézmények mindegyike megújuló energiaforrásokat használ, a városi lakásállomány energetikai korszerűsítése az önkormányzat szakmai támogatásának köszönhetően jól halad.

Az önkormányzati ügyintézők mind a lakosság, mind a szervezetek számára elektronikus alapokon, ügyfélbarát megoldásokkal, hatékonyan, helyben illetve otthonról intézhetők.

A településszerkezetből adódó belső különbségek nem jelentenek életminőségbeli különbségeket az egyes városrészek lakói számára. A belvárosban pezsgő kiskereskedelmi élet van, a belvárosi terek gyakori színhelyei a kulturális rendezvényeknek, míg a falusias hangulatú településrészek a nyugodt, természetközeli életmódra adnak lehetőséget, a szolgáltatások és infrastruktúra teljes körű kiépítettségével.

A város nyújtotta közszolgáltatások minden településrész lakói számára azonos színvonalon elérhetők, a környezetbarát és a lakossági igényekre épülő közösségi közlekedés, az átgondolt közlekedési rendszer, és kiépült kerékpáros infrastruktúra segítségével.

2 Befektetési célpont

A település gazdasága döntően az ipari tevékenységekre épül a gépipar, faipar, textilipar, és mezőgazdaság területén. A jelenleg a településen működő vállalkozások a fejlesztési források sikeres felhasználásával, és az igényeikhez igazított szakképzési rendszerre támaszkodva prosperálnak. A mezőgazdasági vállalkozások hálózatos együttműködésével sikerül emelni a termékek feldolgozottsági szintjét, a gépipar területén K+F tevékenység indul.

A város munkaerő-piaci vonzáskörzete kb. 30 km-es sugarú körben kiterjed a szomszédos járások területére is. Az ipari termelés és a termeléshez kapcsolódó szolgáltatások létesítményei elsődlegesen az Ipari Park és a Déli Ipari területre koncentrálnak, az Ipari Park közel 100%-os kihasználtsággal üzemel, a Déli Ipari terület esetében a barnamezős zóna megújul.

Az önkormányzat sikeresen mentorálja a vállalkozások hálózatba szerveződését, aktív befektetés ösztönzési tevékenységet folytat, vállalkozóbarát egyablakos ügyintézővel segíti a már működő és letelepülni kívánó vállalkozásokat.

3 Jelentős turisztikai desztináció

A város turisztikai potenciálja tovább erősödik a gyógyvízre, az épített környezet minőségére, a természeti értékekre és az egyedi turisztikai attrakciókra alapozva. A turisztikai ágazatban mind a szálláshely-kínálat, mind a turisztikai szolgáltatások hozzáadott értéke nagyobb a régiós átlagnál.

A turisztika speciális ágaként fejlődésnek indul az alkonyatipar, a városba a magas szintű egészségügyi szolgáltatások, a kedvező megélhetési költségek és a kimagasló életkörülmények miatt letelepedő fizetőképes idősebb korosztályra alapozva fejlődnek az idősgondozáshoz kapcsolódó szolgáltatások.

Ehhez kapcsolódóan megvalósul a fürdő modernizálása, bővítése, speciálisan az idősek igényeihez igazodó lakásépítések indulnak.

A strand területén a projekt előkészítést követően magánbefektető olyan komplexumot hoz létre, amely kiküszöböli a strand szezonális működését, és a wellness szolgáltatásokkal a fiatalabb korosztályok számára is vonzó turisztikai célpontot nyújt.

A TDM szervezet által koordinált marketing, és szolgáltatói együttműködés mellett a térség országosan is ismert és kedvelt 3-4 napos öko, gasztró, és élményturisztikai csomagokat kínál.

4 Térségi központ

A város vezetése érdemi, folyamatos és szervezett párbeszédet folytat a városi lakossággal, a letelepült vállalkozásokkal és a helyi civil szervezetekkel valamint a térség meghatározó egyéb szereplőivel.

A járás települései rendszeresen és érdemben működnek együtt a gazdaság- és idegenforgalmi és infrastrukturális fejlesztések terén a térségközpont Nagyatád vezetésével. A speciális közigazgatási tevékenységeket a térségközpont látja el, a település foglalkoztatási és szolgáltatási vonzáskörzete kiterjed egészen Barcsig, Berzencéig, Böhönyéig és Kadarkútig.

2.2 A STRATÉGIAI FEJLESZTÉSI CÉLOK MEGHATÁROZÁSA

Átfogó cél (2030)	A Nagyatádon és térségében élők életminőségének javítása az élhető település kialakítására, a vonzó befektetési célpont fejlesztésére, a turisztikai potenciál kiaknázásra, és a térségi szerepkör erősítésére alapozva.		
Stratégiai cél (2020)	Élhető és vonzó település megteremtése	Gazdasági potenciál növelése	Térségi szerepkör erősítése
Operatív célok (2020)	Kvalifikált és fiatal lakosság helyben tartása	Ipari területek fejlesztése	Térségi szolgáltatások minőségének fejlesztése, elérhetőségének javítása
	Kvalifikált munkavállalók letelepedésének ösztönzése	Befektetés ösztönzés és hálózatos együttműködések támogatása	Együttműködés a térségi turisztikai programcsomagok kialakításában
	Minőségi közszolgáltatások biztosítása	Helyi igényekre alapozott képzési rendszer	Térségi gazdasági együttműködések kezdeményezése
	Fenntarthatóság és megújuló energiák mintavárosa	Turisztikai potenciál erősítése	
	Rendezett városkép kialakítása, közlekedésfejlesztés	Alkonyatipar fejlesztése	

2.2.1 A középtávú célrendszer bemutatása

Élhető és vonzó település megteremtése

A városfejlesztés elsődleges célja minden esetben az élhető és minőségi városi környezet megteremtése, mind a város lakói, mind a városba látogatók számára. A minőségi városi környezet hozzájárul a lakók életminőségének javításához, javíthatja a demográfiai trendeket, és hozzájárul az idegenforgalmi vonzeró – ezáltal a térségi versenyképesség – növeléséhez. Ezt a város az épített- és természeti környezetének értékőrző megújításával, minőségi fejlesztésével érheti el, melynek nagy hagyományai vannak Nagyatád esetében. Ennek érdekében szükséges:

- Közigazgatási és közszolgáltatást nyújtó intézmények megújítása.
- Önkormányzati épületek energetikai fejlesztése.
- Megújuló energiaforrások alkalmazása.
- Pihenésre, aktív kikapcsolódásra alkalmas minőségi terek kialakítása, fejlesztése (parkok, vízpartok, sportterületek, játszóterek).
- Lakóterületek fejlesztése (rehabilitáció, rekonstrukció), épített környezet értékeinek fenntartható megőrzése funkciók telepítésével a kihasználatlan ingatlanok esetében.
- Közösségi közlekedési rendszer szolgáltatási színvonalának emelése.
- Kerékpáros infrastruktúra fejlesztése.

A városfejlesztés sikeressége nagymértékben függ az „integrált szemléletmód” érvényesítésétől, vagyis attól, hogy a döntéshozók, beruházók és tervezők képesek-e saját céljaikon, érdekeiken túllépve megteremteni a projekt sikerességéhez szükséges integrált fizikai, gazdasági és társadalmi környezetet, valamint attól, hogy időben felismerik-e azt a pillanatot, amikor a korábbi stratégia felülvizsgálatra szorul. Nagyatád az elmúlt évtizedek tervszerű fejlesztéseivel egy ciklus vége felé közeleg, ahol az infrastruktúra fejlesztéséből, az épített és természeti értékek megújításából már csak néhány hiányzó elem megvalósítása szükséges. Ezzel párhuzamosan azonban új célokat szükséges kitűzni, amelyek összefoglalva a **szolgáltató városként határozhatunk meg**. A szolgáltató város megvalósítása egy olyan folyamat, ahol az infrastruktúra kiépítéséről a hangsúly fokozatosan az életminőséget javító szolgáltatások felé toódik, és ahol az önkormányzat olyan tevékenységeket vállal fel, melyek eddig nem tartoztak a feladatkörébe, vagy eddig meg sem jelentek társadalmi igényként. A szolgáltató város ügyfélbarát közigazgatással rendelkezik, „okos” megoldásokat alkalmaz, aktívan közreműködik a befektetés ösztönzésben, és hatókörébe tartozó vállalkozások együttműködésének szervezésében, saját működési körében is megújuló energiaforrásokra és fenntarthatóságra alapoz, szakmailag támogatja a lakossági energetikai fejlesztéseket, közreműködik a városi migráció pozitív irányba alakításában, nagy hangsúlyt helyez a helyi közösség kohéziójának megtartására, és a településmarketingre. E célok elérése érdekében Nagyatád projektszemléletben gondolkodik, azzal a távlati céllal, hogy e tevékenységek a fejlesztési ciklus végére önfenntartóvá váljanak.

Gazdasági potenciál növelése

A rendszerváltozás és a gazdasági átalakulás, a privatizáció során a város és a térsége nagyvállalatainak átalakulása után több kis- és középvállalkozás jött létre, megtartva a nagyvállalat termékeinek és piacának egy részét. Továbblépésüknek, fejlődésüknek infrastrukturális, humánkapacitás, és pénzügyi akadályai vannak.

Nagyatád és térsége számára a belső erőforrások, vagyis a nyersanyagbázis, emberi tőke, termelési hagyományok és a meglévő kapacitások jelentik egy korszerű technológiára és megújult szervezeti

keretekre épülő, versenyképes ipari szektor alapjait, vagyis a már megtelepült és működő cégek továbbfejlődésének támogatására kell helyezni a hangsúlyt, de megtartva annak a lehetőségét, hogy új cégek is betelepülhessenek. Ennek érdekében szükséges:

- Nagyatád Déli Iparterületének fejlesztése, a gazdasági övezet infrastruktúrájának kiépítése, hogy a barnamezős területek megújulhassanak, és a már megtelepült vállalkozások számára bővítési területek szabaduljanak fel, illetve a terület új vállalkozásokat is tudjon fogadni.
- Nagyatádi Ipari Park bővítése, az ehhez szükséges infrastruktúra kiépítése, hogy a város zöldmezős beruházásban gondolkodó befektetők számára is tudjon megfelelő telephelykínálatot biztosítani.
- A város fejlesztését kezdeményező és a végrehajtást koordináló szervezeti keretek és személyi feltételek erősítése, ami magában foglalja az aktív befektetés ösztönzést, a gazdasági szereplők fejlesztési elképzeléseinek támogatását (egyablakos ügyintézés, intézményesített kapcsolattartás), együttműködést a fejlődéshez szükséges munkaerő kapacitás rendelkezésre állásához, a hálózatos gazdasági kapcsolatok kialakulásának megszervezését, különös tekintettel a mezőgazdaság és erdőgazdálkodás területén a magasabb hozzáadott értékű termékek piacra jutása érdekében.

A magyar lakosság egészségi állapota közismerten rossz. Az ország lakossága öregedő korfát mutat. E két adottságból egyértelműen látszik, hogy egyre többen szorulnak orvosi kezelésre. Hazánknak az Európai Unióhoz történő csatlakozása megnyitotta annak a lehetőségét, hogy Nyugat-Európa lakói hazánkban gyógyíttassák magukat, méghozzá az ottani áraknál jóval kedvezőbbben.

A város turisztikai vonzerejét természeti, táji adottságai, a termál- és gyógyvizek jelenléte, a fejlett egészségügyi infrastruktúra, az épített környezet minősége és gazdag kulturális értékei adják. Ezek közül is legszámottevőbb fejlesztés és kitörési pont – a kedvező egészségturisztikai keresleti trendekhez igazodva - a gyógyvízre épülő egészségturizmus, valamint ennek specializált változata, az életvitelszerű gondoskodást nyújtó alkonyatipar lehet.

A fürdő turizmus másik ága, a wellness és élményturizmus esetében Nagyatád a nagy fürdőfejlesztések köréből való kimaradásával komoly hátrányba került mind az országos, mind a térségi fürdőkkel folytatott verseny tekintetében, a következő időszak feladata e hátrány mérséklése, leküzdése egyedi szolgáltatáscsomagok kialakításával. A turizmus fejlődése érdekében szükséges:

- A Termál- és Gyógyfürdő szolgáltatási színvonalának erősítése, ennek megfelelően átépítése bővítése.
- Városi Strandfürdő területén a wellness szolgáltatások kialakítása, bővítése, befektetőknek kiajánlható fejlesztési terv előkészítése, mellyel kiküszöbölhető a szezonitás, és új turisztikai célcsoportok érhetőek el, bővül a turisztikai kínálat.
- Egyedi, innovatív turisztikai attrakciók, és programturizmus fejlesztése (katonahagyományok, gasztronómia).
- Piaci alapon működő, magas színvonalú bentlakásos idők lakóparkjának kialakítása.
- Az idők lakóparkját kiszolgáló piaci alapon szervezett egészségügyi és szociális szolgáltatási csomag fejlesztése.
- Alkonyatiparhoz kapcsolódó szakképzési rendszer működtetése, a program bel és külföldi marketingje.

Térségi szerepkör erősítése

Nagyatád járásközponti szerepköréből adódóan a térségi alapfeladatokat a város látja el. A kistérség egységes fejlődéséhez elengedhetetlen, hogy a térség képessé váljon arra, hogy problémáit és szükségleteit közösen tudja megfogalmazni, majd ezeket integrált programokká alakítsa. Nagyatád város jelen stratégiai dokumentuma összehangoltan, a kölcsönös egymásrataltság felismerésével és az együttműködés további erősítésének szándékával készült. A kistérség szervezeti keretei (Rinyamenti Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás) biztosítják a hatékony együttműködést.

Az együttműködéshez szükséges a térségi szinten jelentkező fejlesztési igények, projektjavaslatok ismerete és számbavétele, valamint a folyamatos egyeztetés és tájékoztatás a tervezett vagy éppen megvalósuló fejlesztésekről. A közös érdekű fejlesztések megvalósításakor létrejövő együttműködések olyan többleterőt jelenthetnek a térség számára, amely a további fejlődés mozgatórugójává válhat. Ennek érdekében szükséges:

- A települési önkormányzatok közötti kapcsolat erősítése.
- A térségi kohézió erősítése a közlekedési kapcsolatok fejlesztésével (pl.: az alárendelt közlekedési utak és mezőgazdasági utak állapotának javítása).
- Az intézményfejlesztések térségi szintű összehangolása (egészségügyi- és szociális ellátás, oktatás terén).
- Az idegenforgalom – térségi szintű programkínálat és attrakcióbővítés (pl. egységes térségi arculat, turisztikai menedzsment, kistérségi marketing tevékenység, attrakciók egymásba fűzése, vendégváró és marasztaló események térségbe vonzása).
- A kistérségi helyi termelők támogatása, termékeik feldolgozása és helyi termelői piacok létesítése.
- A regionális és kistérségi kerékpárút-hálózat fejlesztése.
- A kistérségi identitástudat növelése (pl. civil szervezetek hálózatosodásának elősegítése, kistérségi közös hagyományőrző tevékenységek.)
- A pályázatfigyelő „rendszer”, tájékoztató fórum működtetése.

2.2.2 A városrészi szintű célok meghatározása

Nagyatád esetében városrészek nem kerültek lehatárolásra, azonban a tervezett fejlesztések egyes elemei területileg, és funkcionálisan is a városközpontához kapcsolódnak, részben az ott már megvalósított funkcióbővítő akcióterületi fejlesztés folytatását jelentik, ezért annak célrendszere az alábbiak szerint kerül aktualizálásra:

Nagyatád városközpontjában a kereskedelmi, szolgáltató, közszolgáltatási, rekreációs és turisztikai funkciók erősítése, ezzel javítva a lakosság életminőségét, a város vonzerejét a betelepülni vágyók számára, gazdasági potenciálját, és térségi központi szerepét. Ennek érdekében:

- Az épületállomány megújítása, különös tekintettel a közigazgatási, vagy közszolgáltatást nyújtó intézményekre, valamint a városképet meghatározó épületekre.
- A zöldfelületi és közterületi rendszer rehabilitációjának folytatása, különös tekintettel a 68-as út városi elkerülő szakaszának megépülésével felszabaduló közlekedési folyosóra.
- A közlekedési kapcsolatok erősítése, különös tekintettel a kerékpáros elérhetőségre.
- A turisztikai potenciál erősítése a Termál- és Gyógyfürdőhöz és az alkonyatiparhoz kapcsolódó infrastruktúra fejlesztésekkel.
- A közösségi programokkal a társadalmi kohézió és a lokálpatriotizmus erősítése.

2.2.3 A városi és városrészi szintű célok kapcsolata, összefüggések bemutatása

A városközpontra kidolgozott program, a városi átfogó céllal, és az egyes ágazati célokkal összhangban van, a meglévő funkciók megerősítésére irányul.

A fent vázolt célrendszer koherenciáját egyértelműen biztosítja, hogy a benne foglalt célok gyakorlatilag egy vezérfonalra épülnek fel. Az ITS-ben meghatározott minden tematikus és városrészi cél megvalósulása végső soron a Nagyatád gazdaság fejlődését, az életkörülmények javulását szolgálja maximálisan figyelembe véve a város adottságait, és eddigi fejlődési irányát. A célok elérését szolgáló fejlesztések **jellemzően funkcióerősítő** fejlesztések lesznek. **Városi szintű funkcióvesztés nem történik**, a középtávú program nem befolyásolja a funkciók történetileg kialakult, elfogadott és alapvetően megfelelő rendszerét, **zárványok nem keletkeznek**: az elégtelen gazdasági (turisztikai és kereskedelmi) funkciók kiemelt fejlesztése mellett elsősorban a lakókörnyezeti minőség, és ezek együttes hatásaként a térségi szerepkör erősítése valósul meg.

A területi és ágazati célok kapcsolódását az alábbi ábra szemlélteti:

Városközpont akcióterület céljai	Átfogó városi célok												
	Élhető és vonzó település megteremtése					Gazdasági potenciál növelése				Térségi szerepkör erősítése			
	Kvalifikált és fiatal lakosság helyben tartása	Kvalifikált munkavállalók letelepedésének ösztönzése	Minőségi közszolgáltatások biztosítása	Fenntarthatóság és megújuló energiák mintavárosa	Rendezett városkép kialakítása, közlekedésfejlesztés	Ipari területek fejlesztése	Befektetés-ösztönzés és hálózatos együttműködések támogatása	Helyi igényekre alapozott képzési rendszer	Turisztikai potenciál erősítése	Alkonyatipar fejlesztése	Térségi szolgáltatások minőségének fejlesztése, elérhetőségének javítása	Együttműködés a térségi turisztikai programcsomagok kialakításában	Térségi gazdasági együttműködések kezdeményezése
Az épületállomány megújítása, különös tekintettel a közigazgatási, vagy közszolgáltatást nyújtó intézményekre, valamint a városképet meghatározó épületekre													
Zöldfelületi és közterületi rendszer rehabilitációjának folytatása, különös tekintettel a 68-as út városi elkerülő szakaszának megépülésével felszabaduló közlekedési folyosóra													
Közlekedési kapcsolatok erősítése, különös tekintettel a kerékpáros elérhetőségre													
Turisztikai potenciál erősítése a Termál- és Gyógyfürdőhöz és az alkonyatiparhoz kapcsolódó infrastruktúra fejlesztésekkel													
Közösségi programokkal a társadalmi kohézió és a lokálpatriotizmus erősítése													

A városközpontban tervezett épületállomány megújítási program a városkép javításával, a közszolgáltatások színvonalának erősítésével, és az energiaracionalizálással felszabaduló működési költségek fejlesztési forrássá alakításával járul hozzá az életminőség javulásához, amely így ösztönzi a lakosság helyben maradását, és vonzó betelepelési célponttá teszi a várost. A turisztikára, mint kitörési pontra alapozó város esetében nélkülözhetetlen a rendezett városkép, amely magában foglalja mind az épületállományt, mind a közterületeket. A zöldterületek volumenének növelése, minőségi fejlesztése új közösségi tereket hoz létre, a városi klíma javításával a környezeti fenntarthatósághoz, illetve ehhez kapcsolódóan a zöld város imidzsének erősítéséhez is hozzájárul.

A tervezett turisztikai és alkonyatipari fejlesztések a már meglévő helyi, illetve térségi attrakciók programcsomagba szervezésével lehetnek a legsikeresebbek. E szervező munka a térségközpont Nagyatád feladata és felelőssége, amely hozzájárul a vezető szerep megerősítéséhez, és a térségi együttműködések elmélyüléséhez.

3 A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK

Az ITS-ben meghatározott projekttypusok

3.1 AKCIÓTERÜLETI PROJEKTEK

Akcióterületi projektnek tekinthetők a térben és időben koncentrált, egymással összehangolt beavatkozásokból álló projektek. A térben való koncentrálttság azt jelenti, hogy a beavatkozások egy jól meghatározható határvonallal körülvett területen belül történnek. Az időben való koncentrálttság pedig azt jelenti, hogy az akcióterületen belüli beavatkozások szintén egy jól meghatározott, de záros határidőn belül - legfeljebb néhány év alatt, jelenleg a 2014-2020-as uniós cikluson belül – megtörténnek. Az akcióterületen végbemenő fejlesztések:

- egymással szinergikus hatást fejtenek ki, vagyis az egyes projektelemek segítik más projektelemek megvalósulását, illetve hatásának kiteljesedését
- az akcióterület számára megfogalmazott cél érdekében kerülnek megvalósításra,
- volumenük, így várható hatásuk is akkora, hogy érzékelhető változást idéznek elő az akcióterületen.

3.2 AKCIÓTERÜLETEN KÍVÜLI, ÖNÁLLÓ PROJEKTEK, KULCSPROJEKTEK

Nem minden – a város területén megvalósuló - projekt tekinthető akcióterületi projektnek, mert vagy időben, vagy térben nem koncentráltak, vagy a beavatkozás jellege nem komplex. Térben nem koncentrált projekt például egy olyan program megvalósítása, amely a város különböző pontjain jelent pontszerű beavatkozásokat. Időben nem koncentrált az a projekt, amelynek megvalósítása csak hosszabb idő alatt lehetséges. Végül nem komplex jellegű az a projekt, amely egyetlen, pontszerű beavatkozást jelent. Jellemző akcióterületen kívüli projektek:

- önálló épületek, építmények felújítása, korszerűsítése, energetikai fejlesztése,
- közterület- és környezetrendezés a város egy-egy pontján,
- új, önálló létesítmény elhelyezése a városszövetben,
- hosszabb idő alatt (nem akcióterületen) megvalósítható fejlesztések (meglévő lakóterületek átépülése, ipari területek funkcióváltása, stb.)

3.3 HÁLÓZATOS PROJEKTEK

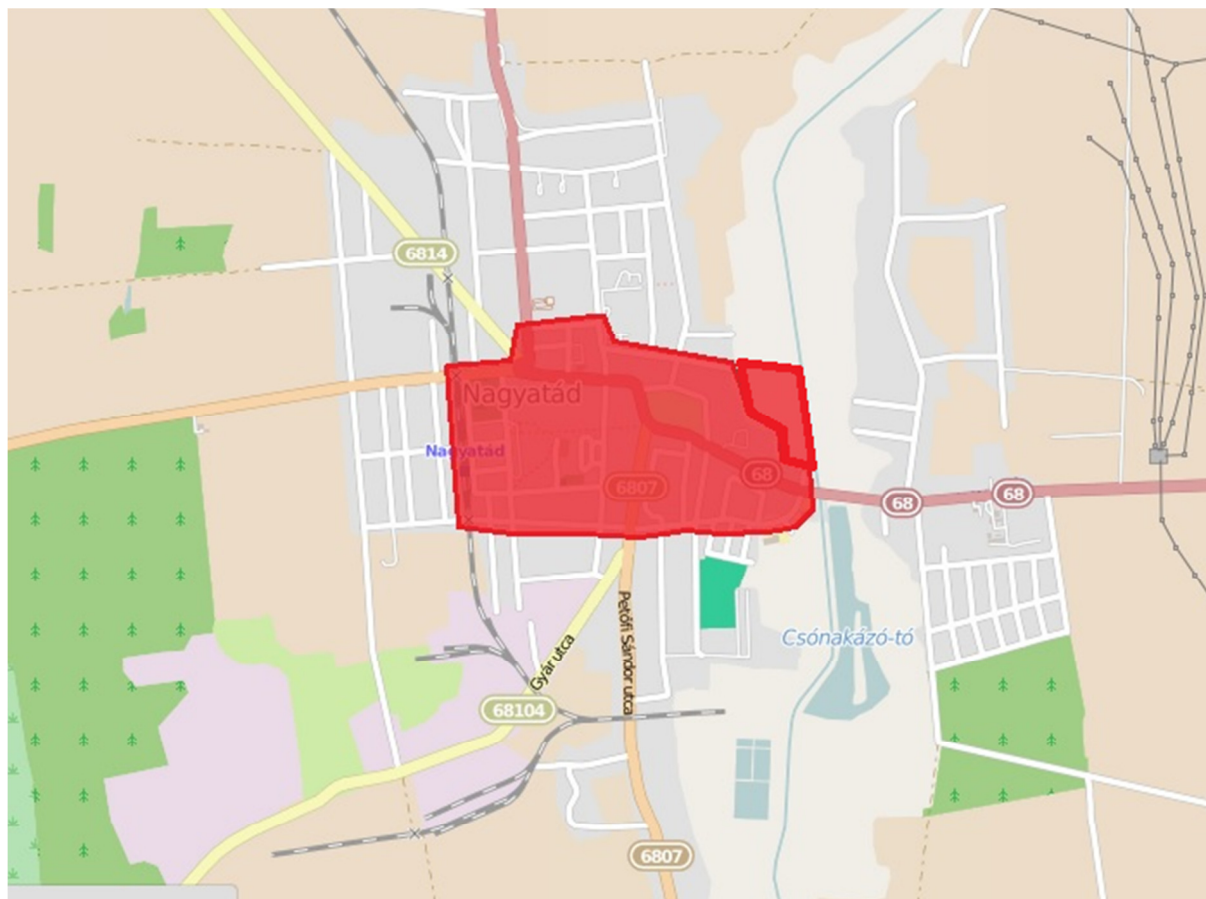
Hálózatos projektnek az egymással összehangolt, térben kapcsolódó beruházási és nem beruházási („soft”) jellegű projekteket nevezzük. A térben való kapcsolódás azt jelenti, hogy a hálózatos projekt kiterjedhet több városrészre, vagy akár a város egészére is, kapcsolódhat továbbá nagyobb léptékű térségi (országos, megyei, járási) hálózatokhoz is. A hálózatos projekt

- több, egymáshoz kapcsolódó, akár azonos jellegű projektelemből áll,
- a város egészére vagy annak egy részére – például több akcióterületre – terjed ki,
- a projektelemek egy együttműködő rendszer elemeit képezik.

3.4 AKCIÓTERÜLETI FEJLESZTÉSEK BEMUTATÁSA

3.4.1 Városközpont Akcióterület kijelölése, a kijelölés és lehatárolás indoklása

A korábban megvalósult „A nagyatádi városközpont többcélú fejlesztése a közösségerősítés jegyében” funkcióbővítő akcióterületi fejlesztéssel összhangban a városközpont akcióterület a Baross G. u. - Dózsa Gy. u. - Beregszászi u. - Bajcsy Zs. u.- Korányi S. u.- Hunyadi u.- Árpád u. - Szabó D. u. - vasút nyomvonala által határolt területen került kijelölésre.

3.4-1. ábra: Akcióterület elhelyezkedése a városban

3.4-2. ábra: Városközpont akcióterület áttekintő képe

A Városközpont Nagyatád központi része, a település történelmi városmagja a város közigazgatási, művelődési, kereskedelmi és idegenforgalmi súlypontja.

Az itt található legfontosabb intézmények, szolgáltatók:

A Városközpontban található közigazgatási funkciót ellátó intézmények:	A Városközpontban található közszolgáltatósi funkciót ellátó létesítmények:
Polgármesteri Hivatal	Ady Endre Gimnázium és Szakközépiskola
Járásbíróság, Rendőrség, Tűzoltóság	József Attila Kollégium
NAV,	Nagyatádi Szakképző Iskola
Járási Hivatal, Földhivatal, ÁNTSZ, Állategészségügy	Bárdos Lajos Általános Iskola, Zeneiskola
Munkaügyi Központ, Okmányiroda	Árpád Fejedelem Általános Iskola
A Városközpontban található egészségügyi, szociális funkciót ellátó létesítmények:	A Városközpontban található városi funkciót ellátó intézmények:
Kórház-Rendelőintézet	Vásárcsarnok, Piac tér
Egészségügyi Központ, Gyermekorvosi rendelő	Városi Televízió
Reumatológiai Szakrendelő (Gyógyfürdő)	Posta
Gondozási Központ, Idősek Otthona	Autóbusz állomás, Vasút állomás
Csillagszem Óvoda	
Gyöngyvirág Óvoda	
Bölcsőde	

A Városközpontban található közösségi funkciót ellátó létesítmények:	A Városközpontban található turisztikai funkciók
Kulturális Központ	Nagyatádi Termál és Gyógyfürdő
Városi Sportcsarnok	Szálláshelyi szolgáltatások (Hotel Solar, Park Hotel, Semiramis Panzió, Viktória Panzió, Nagyatád Apartman)
Városi Múzeum	Turisztikai Központ és Haditechnikai Park
Városi Könyvtár	Katolikus Templom, Ferences Kolostor, Szent Rókus Kápolna

3.4.2 Az akcióterületen a megvalósítandó fejlesztések összefoglaló bemutatása

3.4.2.1 Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ fejlesztése (A1)

A fejlesztés célja a kistérség területét ellátó időskorúak, és fogyatékkal élők nappali és bentlakásos ellátását, továbbá a szociális alapellátást biztosító központ infrastrukturális fejlesztése, szolgáltatások minőségének javítása érdekében, valamint a piaci alapon működő idősek és fogyatékkal élők otthonának kialakítása.

A tervezett fejlesztés illeszkedik az alábbi operatív célokhoz:

- Minőségi közszolgáltatások biztosítása.
- Fenntarthatóság és megújuló energiák mintavárosa.
- Rendezett városkép kialakítása, közlekedésfejlesztés.
- Alkonyatipar fejlesztése.
- Helyi igényekre alapozott képzési rendszer.
- Térségi szolgáltatások minőségének fejlesztése, elérhetőségének javítása.

A projekt keretében megvalósulna a Széchenyi téren található, 40 fő befogadására alkalmas idősek otthona épületének energetikai fejlesztése, a kiépítendő geotermikus távhőrendszerre történő rákötése, lakáscélú és közösségi helységek megújítása, egészségügyi és szociális helységek kialakítása, modernizálása.

A jelenlegi épülethez kapcsolódóan idősek és fogyatékkal élők lakóparkjának kialakítása piaci alapú szolgáltatásnyújtásra alapozva, amelyhez szükséges szolgáltatási paletta kialakítása, bel és külföldi marketing tevékenység folytatása.

Működtetéshez szükséges személyzet képzése.

3.4.2.2 Gyöngyvirág és Csillagszem Óvoda fejlesztése, Árpád Fejedelem Általános Iskolában, továbbá az Ady Endre Gimnázium és Szakközépiskolánál tornacsarnok építése (A2)

A cél az akcióterület közösségi és közszolgáltatási épületállományának modernizálásával a közszolgáltatások minőségének fejlesztése, üzemeltetési költségek csökkentése, rendezett városkép kialakítása, és ezek eredményeként az életminőség javítása, lakosságmegtartó képesség erősítése.

A tervezett fejlesztés illeszkedik az alábbi operatív célokhoz:

- Kvalifikált és fiatal lakosság helyben tartása.
- Minőségi közszolgáltatások biztosítása.
- Fenntarthatóság és megújuló energiák mintavárosa.
- Rendezett városkép kialakítása, közlekedésfejlesztés.
- Térségi szolgáltatások minőségének fejlesztése, elérhetőségének javítása.

A fejlesztés során megvalósulna a nagyatádi Gyöngyvirág és a Csillagszem Óvoda épületének energiatakarékos korszerűsítése, akadálymentesítése, valamint az udvarának fejlesztése. Az Árpád Fejedelem Általános Iskola és az Ady Endre Gimnázium esetében állami támogatással tornacsarnok építése a mindennapos testnevelés feltételeinek javítására.

3.4.2.3 Közintézmények energetikai korszerűsítése megújuló energiák alkalmazásával (A3)

A cél, hogy javuljon a közszolgáltatások színvonala, továbbá az energetikai korszerűsítés eredményeként csökkenjenek a káros anyag kibocsátások, az üzemeltetési költségek, továbbá a fennártható, zöld városkép erősítése.

A tervezett fejlesztés illeszkedik az alábbi operatív célokhoz:

- Kvalifikált és fiatal lakosság helyben tartása.
- Minőségi közszolgáltatások biztosítása.
- Fenntarthatóság és megújuló energiák mintavárosa.
- Rendezett városkép kialakítása, közlekedésfejlesztés.
- Térségi szolgáltatások minőségének fejlesztése, elérhetőségének javítása.

A projekt keretében az önkormányzati, térségi közfeladatot ellátó, kistérségi szintű szolgáltatásokat is biztosító nagyatádi Árpád Fejedelem Általános Iskola, a Nagyatádon lévő óvodák, valamint a Nagyatád Város Önkormányzata épületeinek (Városháza, Járási Hivatal, Baross Irodaház) energiahatékonysági korszerűsítése napenergia hasznosításával. Ezen fejlesztések energetikai és költség megtakarítást, valamint az épületek esetében épület-felújítást is jelentenek. A termálvíz hasznosítása az akcióterületi intézmények fűtésben (Gyógyfürdő, Városháza, Járási Hivatal, Baross Irodaház, Szociális Szolgáltató Központ, Kórház, iskolák, óvodák).

3.4.2.4 Kerékpárút hálózat bővítése (A4)

A fejlesztés célja a kerékpáros közlekedésben résztvevők számának bővítése a vonzó kerékpáros barát környezet létrehozásával, és a biztonságérzet növelésével.

A tervezett fejlesztés illeszkedik az alábbi operatív célokhoz:

- Rendezett városkép kialakítása, közlekedésfejlesztés.
- Fenntarthatóság és megújuló energiák mintavárosa.
- Turisztikai potenciál erősítése.

A projekt keretében megtörténhet a városi kerékpárút jelenlegi szakaszának átépítése, korszerűsítése, illetve bővítése figyelemmel az országos koncepcióban megjelenő városunkat érintő hálózati struktúrára, részben a városközponton belüli, részben a települést átszelő hálózat kiépítésével.

3.4.2.5 Közlekedési és közterületi infrastruktúra fejlesztése a városközpontban (A5)

Cél a városközpont közlekedési tehermentesítése, minőségi közúti infrastruktúra kialakítása a városközpont elérhetősége érdekében, továbbá a tehermentesített közlekedési területek revitalizációja zöldterületi, vagy közösségi területté fejlesztéssel.

A tervezett fejlesztés illeszkedik az alábbi operatív célokhoz:

- Rendezett városkép kialakítása, közlekedésfejlesztés.
- Fenntarthatóság és megújuló energiák mintavárosa.
- Turisztikai potenciál erősítése.

A projekt keretében a Zrínyi – Hunyadi utcákat átkötő, észak-keleti önkormányzati út, valamint kapcsolódó körforgalmi csomópontok kialakítása, kiépítése a városmag tehermentesítése érdekében. Ezzel kialakulhat egy olyan belső körgyűrű, amely lehetőséget biztosít csökkentett forgalmú „gyalogos zóna” kialakítására, a por, szennyezőanyag kibocsátás és zajterhelés csökkentése érdekében.

Útfelújítás szükséges a 68-as út Dózsa György utcai és Baross Gábor utcai szakaszain. A 68-as út Baross Gábor utcai szakaszán az elkerülő út megépítésével csökkenő átmenő forgalom nem indokolja a jelenlegi 2x2 sávossal kialakítást. Hosszú távú feladat az útpálya szűkítése, és az így felszabaduló területek hasznosítási koncepciójának meghatározása, ez utóbbi esetében javasolt tervpályázatot lebonyolítani.

3.4.2.6 Nagyatádi Termál és Gyógyfürdő fejlesztése (A6)

A fejlesztés célja a szabadidő – legyen szó pihenésről, vagy aktív kikapcsolódásról – eltöltésének minőségi – és mennyiségi – lehetőségeinek fejlesztése, ezzel erősítve Nagyatád fürdővárosi és gyógyhelyi karakterét, a térségi idegenforgalomban betöltött szerepét.

A tervezett fejlesztés illeszkedik az alábbi operatív célokhoz:

- Rendezett városkép kialakítása, közlekedésfejlesztés.
- Turisztikai potenciál erősítése.
- Alkonyatipar fejlesztése.
- Együttműködés a térségi turisztikai programcsomagok kialakításában.

A projekt keretében a medencék átépítése, bővítése, fedett rész kialakítása, a külső és belső tér átjárhatósága, a kiszolgáló tér bővítése valósulhat meg az alábbiak szerint:

- kültéri medence korszerűsítése és átalakítása
- élményelemek beépítése
- gyermekmedence építése
- fedett, üvegpanorámás medence építése
- az új gyógyászati részleg kialakítása, meglévő átstrukturálása
- a régi fürdőházban új pénztár, előtér
- elhasznált, gyógyászati berendezések cseréje
- új gyógyászati eszközök beszerzése
- szauna világ kialakítása
- új gépészeti rendszer kialakítása
- új termálkút fúrása

Szükséges a fürdő környezetének továbbfejlesztése, ennek keretében a Széchenyi tér növényállománya kerül megújításra, megvalósul a környező közterek műtárgyainak rekonstrukciója, bővítése. Az infrastrukturális fejlesztésen kívül programok szervezése, különböző korosztályok számára programcsomagok kialakítása szükséges.

3.4.2.7 Beruházási elemeket támogató soft projektek (A7)

A soft elemek keretében a városban működő civil szervezetekkel együttműködésben programok szervezése az Integrált Településfejlesztési Stratégiában meghatározott célok teljesülésének elősegítése érdekében, mind a lakosság, mind a városba látogató turisták részére kiemelten a következő beavatkozási pontok támogatásával:

Települési környezet fejlesztése

Vonzó lakókörnyezet kialakítása mind a már itt lakóknak, mind a betelepülni szándékozóknak, a természeti és épített környezet megóvásával, fejlesztésével. Pl.:

- Integrált településfejlesztési tevékenységekhez (pl. közösségi kertek kialakításához, parkosításhoz, játszóterek kiépítéséhez, parlagfű irtásához stb.) kapcsolódó helyi társadalmi akciók megszervezésének támogatása.
- Energiahatékonysági képzések, szemléletformáló akciók szervezése, jó példák bemutatása, adaptálása.

Lokálpatriotizmus erősítése

A városi közösséget formáló civil szervezetek tevékenységének támogatása, különös tekintettel a helyi hagyományok, a történelmi múlt ápolására, valamint a minőségi kikapcsolódási lehetőségek biztosítására. A társadalmi befogadás erősítése érdekében mentorprogram indítása az újonnan betelepülők gyors beilleszkedés érdekében. Pl.:

- Közösségfejlesztést és a szabadidő hasznos eltöltését segítő programok, rendezvények kialakítása, megvalósítása (gasztronómiai fesztiválok, helyi termékek és rövid ellátási láncok propagálása, hagyományőrző közösségi kezdeményezések, játszó- és foglalkoztató házak, kulturális- és sport rendezvények, kiállítások, civil programok megvalósítása stb.).
- A város történelmét feldolgozó képzési anyagok elkészítése, és képzések tartása.
- Bűnmegelőzés és közbiztonság erősítésével kapcsolatos képzési, szemléletformáló programok.
- Beilleszkedést segítő mentor program.

Életminőség fejlesztése a településen lakók számára

A településen lakók egészségügyi és mentálhigiéniai állapotának felmérése, valamint ezek alapján a szükséges és lehetséges életminőséget javító programok megvalósítása. Pl.:

- Egészségügyi állapotfelmérés, szűrővizsgálatok szervezése.
- Életviteli tanácsadás, képzések szervezése.
- A tervezett fejlesztés illeszkedik az alábbi operatív célokhoz:
- Kvalifikált és fiatal lakosság helyben tartása.
- Kvalifikált munkavállalók letelepedésének ösztönzése.
- Fenntarthatóság és megújuló energiák mintavárosa.
- Turisztikai potenciál erősítése.

3.4.2.8 Széchenyi tér 25. felújítása (A8)

Az Éltes Mátyás Általános Iskolának a Petőfi utca 51/a. szám alá történő átköltöztetése, illetve a Kulturális Központ átadását követően a Széchenyi tér 25. szám alatti, helyi védelem alatt álló épület üressé vált. Cél az épület hasznosítása a múzeum átköltöztetésével és a meglévő kiállítótér megnövelésével.

3.4.2.9 Bérletépítés (A9)

Széchenyi tér 11. számú ingatlanon 20 lakásos társasház építése.

3.4.3 Akcióterületi fejlesztések összehangolt, vázlatos pénzügyi terve, fejlesztési elképzelések ütemezése

Projektnevelem	Összköltség	2016	2017	2018	2019	2020
Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ fejlesztése (A1)	150 000 000 Ft	x	x	x		
Gyöngyvirág és Csillagszem Óvoda fejlesztése, Árpád Fejedelem Általános Iskolában és Ady Endre Gimnáziumban tornacsarnok építése (A2)	520 000 000 Ft		x	x		
Közüntézmények energetikai korszerűsítése megújuló energiák alkalmazásával (A3)	800 000 000 Ft		x	x	x	
Kerékpárút hálózat bővítése (A4)	100 000 000 Ft	x	x			

Projektelelem	Összköltség	2016	2017	2018	2019	2020
Közlekedési és közterületi infrastruktúra fejlesztése a városközpontban (A5)	500 000 000 Ft	x	x	x		
Nagyatádi Termál és Gyógyfürdő fejlesztése (A6)	1 000 000 000 Ft	x	x	x		
Beruházási elemeket támogató soft projektek (A7)	50 000 000 Ft	x	x	x	x	x
Széchenyi tér 25. felújítása (A8)	400 000 000 Ft	x	x			
Bérlakásépítés (A9)	450 000 000 Ft	x	x			
Összesen	3 770 000 000 Ft					

A projektek szakmai, műszaki ütemezése nagyban függ a végleges műszaki tartalomtól, és a pályázati források elérhetőségétől. Az egyes összefüggések feltárása, és a projektek végleges ütemtervének megvalósítása a projekt menedzsment team feladata lesz a megvalósítás időszakában.

3.5 AKCIÓTERÜLETEN KÍVÜLI, ÖNÁLLÓ PROJEKTEK (KULCSPROJEKTEK)

3.5.1 Nagyatád Déli Iparterületének fejlesztése, a gazdasági övezet infrastruktúra kiépítése (K1)

Nagyatád Déli Iparterületének – a volt laktanyákat is beleértve – gazdasági, szolgáltató területként történő továbbfejlesztése. A meglévő és a kialakításra kerülő termelő beruházások biztosításához, a telephelyek működéséhez szükséges infrastruktúra (víz, szennyvíz, energiaellátás, úthálózat) teljes körű kiépítése, vonalas infrastruktúra fejlesztése, közművesítés. A Déli Iparterület közúti közlekedési feltételeinek fejlesztése, a taranyi úti gazdasági terület (volt laktanyák) és a berzencei 6809. sz. út közötti, körülbelül 1,6 km hosszú útszakasz kivitelezése a város tehermentesítése érdekében.

A tervezett fejlesztés illeszkedik az alábbi operatív célokhoz:

- Ipari területek fejlesztése.
- Rendezett városkép kialakítása, közlekedésfejlesztés.

3.5.2 Nagyatádi Ipari Park II. ütem infrastruktúra fejlesztése (K2)

Az Ipari Park fejlesztésének II. üteméhez kapcsolódóan a terület teljes körű infrastruktúra fejlesztése, vonal-as infrastruktúra kiépítése, közművesítés, továbbá a fejlesztéshez kapcsolódó területvásárlás. Az Ipari Park területének fejlesztése a beépítetlen területek megosztásával, betelepülések ösztönzésével, értékesítésével.

A tervezett fejlesztés illeszkedik az alábbi operatív célokhoz:

- Ipari területek fejlesztése.

3.5.3 A nagyatádi távhőrendszer energiahatékonysági fejlesztése és kapacitásbővítése termálvíz felhasználásával (K3)

A fejlesztés a nagyatádi távhőrendszer energiahatékonysági fejlesztését foglalja magában megújuló, geotermikus energia – termálvíz – felhasználásával, rendszerbe történő bekapcsolásával. A szolgáltatást igénybevevők köre bővítésre kerül az önkormányzati középületek mellett, az új közfeladatot ellátó intézmények, létesítmények rendszerre történő rákapcsolásával. Ezen fejlesztés hatékony, energetikai és költség megtakarítást eredményez.

Az energetikai fejlesztés keretében megvalósulhat a meglévő termálvíz bázisra építve az a fejlesztés, amelynek eleme új hideg és meleg vizes termál kutak fúrása, továbbá a termálvíz hasznosítása az intézményi fűtésben (Gyógyfürdő, Strandfürdő, Városháza, Járási Hivatal, Baross Irodaház, Szociális Szolgáltató Központ, Kórház, iskolák, óvodák).

A tervezett fejlesztés illeszkedik az alábbi operatív célokhoz:

- Fenntarthatóság és megújuló energiák mintavárosa.

3.5.4 Közvilágítás fejlesztése (K4)

A gazdaságossági, energetikai és környezetvédelmi szempontokat figyelembe véve (fényszennyezés csökkentése) szükségessé vált a város közvilágítás korszerűsítésének folytatása, amelyet az önkormányzat a lámpák cseréjével (hagyományos lámpák helyett led lámpák), szabályozhatóvá tételével (előtétek felszerelése) kíván megvalósítani. Ezen kívül a közvilágítás bővítésre is kerül az alábbi elemek megvalósításával:

- a Somogyszobi utca vasúti átjárónál,
- a Baross G. utca déli járdaszakaszán,
- a Kiszely utca dél-keleti szakaszán,
- a Rákóczi utca dél-nyugati szakaszán,
- a Déli Iparterületen,

- a Szarvas utcában,
- a Zagrada dűlőben

A 68-as számú főút elkerülő, tehermentesítő szakaszának megépítésével egyidejűleg a város e területet érintő bevezető részének közvilágítása is megépítésre kerül, összekötve a körforgalmak világításával a városi hálózatot. Ez biztosítani fogja a kerékpárút közvilágítását is.

A tervezett fejlesztés illeszkedik az alábbi operatív célokhoz:

- Fenntarthatóság és megújuló energiák mintavárosa.

3.5.5 Napelem park létesítése Nagyatádon (K5)

A napenergia hasznosítására vonatkozóan napelemes áramfejlesztő telep létrehozása az intézményi villamos energia szükséglet kiváltás megvalósításának érdekében.

A tervezett fejlesztés illeszkedik az alábbi operatív célokhoz:

- Fenntarthatóság és megújuló energiák mintavárosa.

3.5.6 Egészségügyi alapellátás és önkormányzati járóbeteg ellátás infrastrukturális fejlesztése (K6)

A fejlesztés keretében megvalósulhat a központi kistérségi egészségügyi alapellátást és önkormányzati hatáskörben lévő járóbeteg ellátást szolgáló épület modernizációja, infrastruktúra fejlesztése, a háziorvosi rendelők fejlesztése, valamint a szakmai felszereltség korszerűsítése - eszközök beszerzése, megújítása - a minimumfeltételeknek megfelelően.

A tervezett fejlesztés illeszkedik az alábbi operatív célokhoz:

- Minőségi közszolgáltatások biztosítása.
- Rendezett városkép kialakítása, közlekedésfejlesztés.
- Alkonyatipar fejlesztése.
- Térségi szolgáltatások minőségének fejlesztése, elérhetőségének javítása.

3.5.7 A nagyatádi Nyitnikék Óvoda fejlesztése (K7)

A fejlesztés során megvalósulhat a nagyatádi Nyitnikék Óvoda épületének energiatakarékos korszerűsítése, akadálymentesítése, valamint az udvarfejlesztése.

A tervezett fejlesztés illeszkedik az alábbi operatív célokhoz:

- Minőségi közszolgáltatások biztosítása.
- Rendezett városkép kialakítása, közlekedésfejlesztés.
- Térségi szolgáltatások minőségének fejlesztése, elérhetőségének javítása.

3.5.8 A Nagyatád - Kivadár városrészben közösségi tér kialakítása (K8)

A Nagyatád – Kivadár városrészben a helyi közösségek megerősödését és a helyi értékek megőrzését biztosíthatja a régi iskola épületének közösségi térré történő átalakítása az építészeti-kulturális értékek megóvásával.

A tervezett fejlesztés illeszkedik az alábbi operatív célokhoz:

- Minőségi közszolgáltatások biztosítása.
- Rendezett városkép kialakítása, közlekedésfejlesztés.
- Térségi szolgáltatások minőségének fejlesztése, elérhetőségének javítása.

3.5.9 A nagyatádi volt Dohánybeváltó, és a Konzervgyár területének rehabilitációja (K9)

A város belterületi részén lévő, leromlott állapotú barnamezős terület – a volt Dohánybeváltó és a konzervgyár épületegyüttese – funkcióváltó fejlesztésének megvalósítása, új közfunkciókkal történő ellátása.

A tervezett fejlesztés illeszkedik az alábbi operatív célokhoz:

- Minőségi közszolgáltatások biztosítása.
- Turisztikai potenciál erősítése.
- Rendezett városkép kialakítása, közlekedésfejlesztés.

3.5.10 Talajszennyezések megelőzése, mérséklése, kármentesítése (K10)

A környezet javítása, a környezetvédelem és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása érdekében a szennyezett talajú területek helyreállítása.

A tervezett fejlesztés illeszkedik az alábbi operatív célokhoz:

- Fenntarthatóság és megújuló energiák mintavárosa.

3.5.11 Kulcsprojektek vázlatos pénzügyi terve, fejlesztési elképzelések ütemezése

Projektelelem	Összköltség	2016	2017	2018	2019	2020
Nagyatád Déli Iparterületének fejlesztése, gazdasági övezet infrastruktúra kiépítése (K1)	1 600 000 000 Ft	x	x	x		
Nagyatádi Ipari Park II. ütem infrastruktúra fejlesztés (K2)	300 000 000 Ft	x				
A nagyatádi távhőrendszer energiahatékonysági fejlesztése és kapacitásbővítése termálvíz felhasználásával (K3)	1 000 000 000 Ft	x	x	x		
Közvilágítás fejlesztése (K4)	200 000 000 Ft	x				
Napelem park létesítése Nagyatádon (K5)	500 000 000 Ft			x		
Egészségügyi alapellátás és önkormányzati járóbeteg ellátás infrastrukturális fejlesztése (K6)	180 000 000 Ft	x				
A nagyatádi Nyitnikék Óvoda fejlesztése (K7)	100 000 000 Ft	x				
A Nagyatád - Kivadár városrészben közösségi tér kialakítása (K8)	80 000 000 Ft		x			

Projektelelem	Összköltség	2016	2017	2018	2019	2020
A nagyatádi volt Dohánybevéltő és konzervgyár rehabilitációja (K9)	600 000 000 Ft		x	x		
Talajszennyezések megelőzése, mérséklése, kármentesítése (K10)	20 000 000 Ft	x				
Összesen	4 580 000 000 Ft					

A projektek szakmai, műszaki ütemezése nagyban függ a végleges műszaki tartalomtól, és a pályázati források elérhetőségétől. Az egyes összefüggések feltárása, és a projektek végleges ütemtervének megvalósítása a projekt menedzsment team feladata lesz a megvalósítás időszakában.

3.6 HÁLÓZATOS PROJEKTEK

3.6.1 Gyógyvízre, termálvízre, természeti és kulturális értékekre alapozott komplex turisztikai termékcsomagok kialakítása és tematikus turisztikai fejlesztések (H1)

A tervezett fejlesztések célja integrált, egységes fogadó területen megvalósuló komplex turisztikai termékcsomag kialakítása a természeti, kulturális értékekre, valamint a gyógyvízre, termálvízre alapozva.

Strandfürdő fejlesztése

A Strandfürdő vonatkozásában infrastrukturális fejlesztés, bővítés, energetikai korszerűsítés, új élményelemek kialakítása szükséges. Ezen fejlesztés keretében a medencék bővítése, felújítása, élményelemekkel történő bővítése, fedett részek kialakítása, hideg és meleg vizes termálkút fúrása, akadálymentes vizesblokk kialakítása, meglévő felújítása valósulhat meg. Az infrastrukturális fejlesztésen kívül programok szervezése, különböző korosztályok számára programcsomagok kialakítása, versenyképes szolgáltatás, termékkínálat bővülése szükséges.

Rinya menti zöldfolyosó fejlesztése

A Rinya völgy közösségi és turisztikai zöldfelületté fejlesztése, amely az alábbi elemekből áll:

- Szoborpark területén a meglévő turisztikai szolgáltató központ tartalommal való megtöltése, szoborpark felújítása, audio guide rendszer beszerzése, helyi termék bolt kialakítása
- Haditechnikai park bővítése
- Szoborpark és haditechnikai park közt akadálymentes sétány kiépítése a szükséges hidakkal
- Sétány mentén turisztikai attrakciók és közösségi területek létrehozása

- minigolf pálya kiépítése
- csónakház építése, az egyes attrakcióknál kikötési lehetőség biztosítása, szükséges eszközbeszerzés (csónak)
- szigetre vezető híd megépítése, szigeten rendezvények tartásához szükséges infrastruktúra kiépítése (színpad, lelátó, szociális helységek, alapinfrastruktúra)
- energiatermelő felnőtt játszótér, tornapálya
- piknik helyszínek (grillező, bográcsozó)
- óriáslegó építő
- íjászpálya

Programturizmus fejlesztése

Programturizmus fejlesztése a katonahagyományokra, mint városi egyediségre (katonatalálkozó, hadi játékok, makett és modell kiállítások, drónépítőverseny, katonazenekarok felvonulása stb.) valamint a népszerű gasztronómiai fesztiválokra alapozva.

Kapcsolódó térségi elemek

A horgász, valamint a lovas turizmus kiegészítő programkínálatként jelenhet meg a térségben a fürdők által nyújtott szolgáltatások mellett, amely különböző programcsomagok kialakításával bővülő termékínálatot eredményezhet. A horgászturizmus kialakításához szükséges csónakház, valamint stégek kialakítása. Az egyre népszerűbb lovas turizmus fejlesztéséhez a gazdasági élet szereplőinek bevonásával és saját telepeik bővítése mellett célszerű a gyalogos, kerékpáros túraútvonalakat kiegészíteni lovas útvonalakkal. Ez térségi szinten kapcsolódna más területek lovas túraútvonalaival.

Ökoturisztikai tematikus út kialakítása a térségben a természeti értékekre, mint turisztikai termékre alapozva. A fejlesztés keretében megvalósulhat gyalogosútvonal, túraútvonal kialakítása, túrák, programok szervezésével, madármegfigyelők kialakítása a Rinya völgyben a NATURA 2000 területeken.

A tervezett fejlesztés illeszkedik az alábbi operatív célokhoz:

- Fenntarthatóság és megújuló energiák mintavárosa.
- Rendezett városkép kialakítása, közlekedésfejlesztés.
- Turisztikai potenciál erősítése.
- Alkonyatipar fejlesztése.
- Együttműködés a térségi turisztikai programcsomagok kialakításában.

3.6.2 Közlekedési fejlesztések (H2)

A 68-as út burkolatának megerősítése közlekedésbiztonsági szempontból szükséges, az út minősége kritikus (töredezett, nyomvályús). A horvát határátkelő és Balaton között északi-déli irányban az egyetlen közlekedési kapcsolat a 68-as út.

A taranyi (68104. sz. út) – berzencei utak (6809. sz. út) átkötése, így a nyugati elkerülő út kiépítésével megvalósulna a város közlekedésének tehermentesítése, közlekedésbiztonsági szempontokat figyelembe véve biztonságosabbá tétele, balesetveszély csökkentése.

A berzencei (6809. sz. út) – somogyszobi (6814. sz. út) – 68-as főközlekedési út átkötése, amivel teljessé válik az a körgyűrű, ami lehetővé teszi, hogy az átmenő – elsősorban teherforgalom – ne

érintse a város belterületét, belső útjait; ezzel tehermentesítve a település belső területeit, és lehetővé téve a város közlekedési struktúrájának továbbfejlesztését, a gyalogos és a kerékpáros zónák – közlekedés feltételeinek érdemi javítását.

A 68-as elkerülő út megépítését követően, a Kiserdei út felújítása a Kemping elérhetősége érdekében.

A Zrínyi – Hunyadi utcákat átkötő, észak-keleti önkormányzati út, valamint kapcsolódó körforgalmi csomópontok kialakítása, kiépítése a városmag tehermentesítése érdekében. Ezzel kialakulhat egy olyan belső körgyűrű, amely lehetőséget biztosít csökkentett forgalmú „gyalogos zóna” kialakítására, a por, szennyezőanyag kibocsátás és zajterhelés csökkentése érdekében.

Szükséges újjáépíteni és jelzőlámpás átkelővé átalakítani a Somogyi Béla, Szabó Dezső és Gyár utcai vasúti átjárókat, valamint javasolt a Petőfi átjáró megszüntetése. A fentiekén túl biztosítanunk kell a gyalogos forgalom biztonságos átjutását a Szabó Dezső és a Gyár utcai átkelőknél.

Tallián utca és Kossuth- Aradi parkoló utca felújítása.

A külső kerékpárút kiépítése - mint hivatásforgalmi út – Ötvöskőnyi, Lábod, Berzence és Somogyszob irányába haladó útszakasz mentén a megnövekedett külső forgalom és balesetveszély csökkentése, a közlekedésbiztonság javítása érdekében.

A gépjárművek számának és forgalmának növekedése miatt szükséges a közterületi parkolóink bővítése a következő helyeken:

- az Egészségügyi Központ előtt,
- a Hunyadi utca északi oldalán,
- a Jókai utca déli szakaszán,
- a Bajcsy-Zs. utca déli szakaszán,
- az Aradi utca környezetében,
- a Piac tér mellett.

Közösségi közlekedési intelligens tájékoztató rendszerek kiépítése, a menetrendek összehangolása, buszfordulók, járdaszigetek megújítása, elektromos autóbuszokra történő átállás a közösségi közlekedésben.

A tervezett fejlesztés illeszkedik az alábbi operatív célokhoz:

- Fenntarthatóság és megújuló energiák mintavárosa.
- Rendezett városkép kialakítása, közlekedésfejlesztés.
- Minőségi közszolgáltatások biztosítása.

3.6.3 Szolgáltató önkormányzat (H3)

A program keretében olyan szolgáltatások nyújtását és kísérleti projektek indítását tervezzük, amelyek túlmutatnak a kötelező, illetve önként vállalt önkormányzati feladatokon, de sikerük esetén versenyelőnyt jelenthetnek Nagyatád számára a térségi versenyben, valamint mintául szolgálhatnak többi város számára. A tervezett fejlesztések jelen stádiumban projektszemléletben kerülnek megvalósításra, azonban a részletes kidolgozás stádiumában törekedni kell a fenntartható finanszírozási struktúra kialakítására. A program keretében tervezett tevékenységek:

Térségi agrárgazdaság fejlesztési program és cselekvési terv kidolgozása az alábbi tématerületekre vonatkozóan:

- A zöldség- és gyümölcsstermesztés területén formális termelői, vállalati fórum kialakítása a lehetséges együttműködési területek feltérképezés érdekében, közös fejlesztések generálása a piacra jutás és magasabb hozzáadott értékű termékek előállítására érdekében.
- Létező helyi termékekről adatbázis készítése, a termékek és a termelők minőségbiztosítási rendszerének kiépítése.
- Új termelők piacra lépésének támogatása mentorálási program keretében.
- Térségi védjegyrendszer kidolgozása.
- Rövid élelmiszerláncok kialakítása, helyi termékek becsatornázása közétkeztetésbe.
- Helyi szinten online rendelkezés és házhozszállítás biztosítása.
- Prémium minőségű termékek esetében országos piacra jutás támogatása.
- A térségi önkormányzatokkal együttműködésben szociális közösségi kertgazdaság kialakítása és működtetése a kisjövedelmű, vagy a munka világából kiszorult emberek foglalkoztatására. Az előállított termékek mind a közétkeztetésbe, mind a helyi termékek piacára becsatornázhatóak, a megtermelt áruk volumene lehetőséget biztosít, hogy a kis és őstermelők szezonálisát ellensúlyozva folyamatos piaci jelenlét alakuljon ki a térségi termékekből. A kertgazdaság működtetése során törekedni kell a magasabb hozzáadott érték elérésére, a tevékenységi kör kiterjedhet: gyümölcs és bogyós-gyümölcs termesztés; gyümölcsfeldolgozás, aszalványok; lekvár, dzsem, kandírozott gyümölcsök, kompótok, kézműves desszertek, gyümölcslevek, gyümölcsborok, gyümölcsfa iskola (tájfajták szaporítása és értékesítése) növényi olajok előállítása, bio minősítésű zöldségtermesztés, feldolgozás (savanyítás; szárítás) állattenyésztés és feldolgozás: (baromfi-, nyúl-, szárnyas-vad (fácán)); kerti szerszámok, szerszámnyelvek készítése; komposzt, virágföld, kertészeti talajok, komposztkeretek készítése.

A térségben működő ipari vállalatok szakemberállomány szükségletének biztosítás érdekében munkáltató- szakképző egyeztető fórum működtetése, a kvalifikált szakemberek városba települése érdekében dinamikus munkaerőleltár készítése, belföldi és határon túli fejvadászrendszer működtetése, a betelepülő munkavállalók számára egyablakos, komplex ügyintézés biztosítása (lakhatás biztosítása, tartózkodási és munkavállalási engedély ügyintézés, családtagok beiskolázása stb.), a beilleszkedést segítő mentorprogram működtetése, szükség esetén nyelvi képzés biztosítása.

Egységes elektronikus térinformatikai (GIS) hálózat létrehozása, amely integrálja a korábban papíralapon és szeparáltan létező adatokat, információkat, emellett lehetővé teszi a digitális tárolást és menedzsmentet, a gyors és sikeres beavatkozást katasztrófa-helyzetek esetén.

A vállalkozóvá válás és a szolgáltató szektor erősítése érdekében vállalkozói mentorprogram indítása, inkubátorház és kapcsolódó szolgáltatások, valamint co working iroda kialakítása a Baross irodaházban.

Aktív befektetés ösztönzési tevékenység, telephelykínálat nyilvántartása, kiajánlási adatbázis működtetése, egyablakos, vállalkozóbarát ügyintézés. Fejlesztési koncepció készítése és kiajánlása strandfürdő területére.

A tervezett fejlesztés illeszkedik az alábbi operatív célokhoz:

- Kvalifikált és fiatal lakosság helyben tartása.

- Kvalifikált munkavállalók letelepedésének ösztönzése.
- Befektetésösztönzés és hálózatos együttműködések támogatása.
- Helyi igényekre alapozott képzési rendszer.
- Térségi szolgáltatások minőségének fejlesztése, elérhetőségének javítása.
- Térségi gazdasági együttműködések kezdeményezése.
- Fenntarthatóság és megújuló energiák mintavárosa.
- Minőségi közszolgáltatások biztosítása.

3.6.4 Hálózatos projektek vázlatos pénzügyi terve, fejlesztési elképzelések ütemezése

Projektelelem	Összköltség	2016	2017	2018	2019	2020
Gyógyvízre, termálvízre, természeti és kulturális értékekre alapozott komplex turisztikai termékcsomagok kialakítására és tematikus turisztikai fejlesztésekre (H1)	600 000 000 Ft	x	x	x		
Közlekedési fejlesztések (H2)	1 250 000 000 Ft		x	x		
Szolgáltató önkormányzat (H3)	100 000 000 Ft	x	x	x	x	x
Összesen	1 950 000 000 Ft					

A projektek szakmai, műszaki ütemezése nagyban függ a végleges műszaki tartalomtól, és a pályázati források elérhetőségétől. Az egyes összefüggések feltárása, és a projektek végleges ütemtervének megvalósítása a projekt menedzsment team feladata lesz a megvalósítás időszakában.

4 ANTISZEGREGÁCIÓS PROGRAM

A KSH 2011-es népszámlálási adatai alapján **Nagyatádon nem található szegregátum, illetve szegregációval veszélyeztetett terület.** Az önkormányzat azon vállalásait és tevékenységeit, amelyek azt a célt szolgálják, hogy ez így is maradjon a 2013-2018-as időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Program tartalmazza. A HEP-ben nevesített beavatkozási területek a romák és mélyszegénységben élők vonatkozásában:

- Szakmai képzés szervezése, 8 általános iskolai végzettség megszerzésének lehetősége, képzési programok kialakításában való együttműködés.
- Alacsony képzettségű munkanélküliek részére olyan képzések indítása, mely a munkaerő piacon tartós elhelyezkedést biztosít.
- Munkanélküliek kedvezményes foglalkoztatási lehetőségeinek feltérképezése, „kijánlásuk” a munkaadók felé.
- Oktatási intézmények, foglalkoztatók bevonásával gyakornoki programok, pályakezdők foglalkoztatása lehetőségeinek kidolgozása, pályorientációs tanácsadás a munkáltatók bevonásával.
- Mélyszegénységben élők egészségügyi helyzetének javítására helyi kezdeményezésű szűrőprogramok szervezése az egészségügyi ellátás és a szociális ellátás szakembereinek segítségével.
- Romák, mélyszegénységben élő lakosság részére olyan képzések indítása, mely a munkaerő piacon tartós elhelyezkedést biztosít, felnőttképzésen való részvétel ösztönzése, felnőttképzés szervezése.
- Érintettek bevonásával adatgyűjtés, helyzetfeltárás a mélyszegénységben élő romák számára vonatkozóan. A kapott eredmény alapján pénzügyi, életviteli tanácsadás, munkahelyi elhelyezkedést elősegítő foglalkozások, önálló életviteli képesség erősítése, rendszeres jövedelem megszerzésének elősegítése, nevelési tanácsadás biztosítása.
- Érintett partnerek bevonásával adatgyűjtés, helyzetfeltárás az általános iskolai oktatásban tanulók létszámára és a 8. évfolyamot eredményesen végzettek számára vonatkozóan. A kapott eredmény alapján képzések, átképzések szervezése, oktatási intézményekkel való együttműködés.
- Érintett partnerek bevonásával adatgyűjtés, helyzetfeltárás, pénzügyi életviteli tanácsadás, munkahelyi elhelyezkedést elősegítő foglalkozások, önálló életviteli képesség erősítése, rendszeres jövedelem megszerzésének elősegítése, nevelési tanácsadás biztosítása.
- Érintett partnerek bevonásával adatgyűjtés, helyzetfeltárás, elégtelen lakhatási körülmények számának feltárása, a feltárt problémára megoldási javaslat készítése, a probléma megoldásának ösztönzése, tanácsadással, esetleges pályázati források bevonásával, önkéntesség lehetőségének biztosításával.
- Állapotfelmérés, elégtelen lakhatási körülmények feltárása, út-és járdaviszonyok állapotának és kialakításának szükségességének felmérése, a felmérés eredménye alapján biztonságos közlekedési feltételek megteremtése pályázati lehetőségek, támogatások, források bevonásával, felhasználásával.
- A www.nagyatad.hu oldalon link vagy alpont kerül kialakításra „Esélyegyenlőség” menüpont alatt, amelyek információt szolgáltatunk az egyenlő bánásmódról, a diszkriminációval kapcsolatos kérdésekről, az Egyenlő Bánásmód Hatóság eljárásairól, egyéb jogsegélyek lehetőségeiről, szervezetekről, továbbá az elkészült HEP is feltöltésre kerül ezen menüpont alá, hogy mindenki számára biztosítva legyen elérhetősége.

5 A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

5.1 KÜLSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK

5.1.1 Illeszkedés EU 2020 tematikus célkitűzéseihez

	Átfogó városi célok												
	Élhető és vonzó település megteremtése				Gazdasági potenciál növelése				Térségi szerepkör erősítése				
Átfogó célokhoz kapcsolódó operatív célok	Kvalifikált és fiatal lakosság helyben tartása	Kvalifikált munkavállalók letelepedésének ösztönzése	Minőségi közszolgáltatások biztosítása	Fenntarthatóság és megújuló energiák mintavárosa	Rendezett városkép kialakítása, közlekedésfejlesztés	Ipari területek fejlesztése	Befektetés ösztönzés és hálózatos együttműködések támogatása	Helyi igényekre alapozott képzési rendszer	Turisztikai potenciál erősítése	Alkonyatipar fejlesztése	Térségi szolgáltatások minőségének fejlesztése, elérhetőségének javítása	Együttműködés a térségi turisztikai programcsomagok kialakításában	Térségi gazdasági együttműködések kezdeményezése
Operatív Célok megvalósulását elősegítő projektelemek	A2, A3, A7, H3	A7, H3	A1, A2, A3, K6, K7, K8	A1, A2, A3, A4, A5, A7, K3, K4, K5, K10, H1, H3	A1, A2, A3, A4, A5, A6, K1, K6, K7, K8, K9, H1, H2	K1, K2	H3	A1, H3	A4, A5, A6, A7, K9, H1	A1, A6, K6, H1	A1, A2, A3, K6, K7, H2, H3	A6, H1	H3
(1) a kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció erősítése													
(2) az IKT-hoz való hozzáférésnek, azok használatának és minőségének a javítása;													
(3) a kkv-k, (az EMVA esetében) a mezőgazdasági, illetve (az ETHA esetében) a halászati és akvakultúra-ágazat versenyképességének a növelése;													

	Átfogó városi célok												
	Élhető és vonzó település megteremtése				Gazdasági potenciál növelése				Térségi szerepkör erősítése				
	Kvalifikált és fiatal lakosság helyben tartása	Kvalifikált munkavállalók letelepedésének ösztönzése	Minőségi közszolgáltatások biztosítása	Fenntarthatóság és megújuló energiák mintavárosa	Rendezett kialakítása, közlekedésfejlesztés	városkép	Ipari területek fejlesztése	Befektetés ösztönzés és hálózatos együttműködések támogatása	Helyi igényekre alapozott képzési rendszer	Turisztikai potenciál erősítése	Alkonyatipar fejlesztése	Térségi szolgáltatások minőségének fejlesztése, elérhetőségének javítása	Együttműködés a térségi turisztikai programcsomagok kialakításában
(4) az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban;													
(5) az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázatmegelőzés és -kezelés előmozdítása;													
(6) a környezet megóvása és védelme és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása;													
(7) a fenntartható közlekedés előmozdítása és szűk keresztmetszetek megszüntetése a kulcsfontosságú hálózati infrastruktúrákban;													
(8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása;													

	Átfogó városi célok												
	Élhető és vonzó település megteremtése					Gazdasági potenciál növelése				Térségi szerepkör erősítése			
	Kvalifikált és fiatal lakosság helyben tartása	Kvalifikált munkavállalók letelepedésének ösztönzése	Minőségi közszolgáltatások biztosítása	Fenntarthatóság megújuló energiák mintavárosa	Rendezett városkép kialakítása, közlekedésfejlesztés	Ipari területek fejlesztése	Befektetés ösztönzés és hálózatos együttműködések támogatása	Helyi igényekre alapozott képzési rendszer	Turisztikai potenciál erősítése	Alkonyatipar fejlesztése	Térségi szolgáltatások minőségének fejlesztése, elérhetőségének javítása	Együttműködés a térségi turisztikai programcsomagok kialakításában	Térségi gazdasági együttműködések kezdeményezése
Átfogó célokhoz kapcsolódó operatív célok													
(9) a társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;													
(10) az oktatásba, és a képzésbe, többek között a szakképzésbe történő beruházás a készségek fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás érdekében;													
(11) a hatóságok és az érdekelt felek intézményi kapacitásának javítása és hatékony közigazgatáshoz történő hozzájárulás													

Jelmagyarázat:

	erős kapcsolat
	közepes kapcsolat
	nincs vagy gyenge kapcsolat

5.1.2 Illeszkedés a nemzeti ágazati stratégiákhoz

A Nemzeti Reform Program vállalásai az EU 2020 stratégiához kapcsolódóan

Magyarország számára a legfontosabb fejlesztéspolitikai célkitűzés az ország gazdasági teljesítményének (GDP), valamint a foglalkoztatás szintjének, minőségének növelése, amelyek révén az életminőség és az életkörülmények érdemi javulása érhető el. Mindehhez kapcsolódva a Nemzeti Reform Program vállalásai a következők:

- a 20–64 évesek foglalkoztatási rátájának a jelenlegi 60%-ról legalább 75%-ra növelését;
- a kutatás-fejlesztési ráfordítások bruttó hazai termékhez viszonyított szintjének 1,8%-ra növelését;
- az üvegházhatású gázok kibocsátásának legfeljebb 10 százalékos növekedését a 2005. évi szinthez képest; a teljes energiafelhasználáson belül a megújuló energiaforrások részarányának 14,6 százalékra történő növelését; a 10 százalékos energia megtakarítás elérését;
- a felsőfokú vagy annak megfelelő végzettséggel rendelkezők arányának 30,3 százalékra növelését a 30-34 éves népességen belül; az oktatásban, képzésben nem részesülő, legfeljebb alsó középfokú végzettséggel rendelkezők arányának 10 százalékra csökkentését a 18-24 éves népességen belül;
- a szegénységben vagy társadalmi kirekesztettségben élő népesség számának 450 000 fővel való csökkentését, amely 5 százalékpontos csökkentést jelent.
- Nagyatád ITS-e központi célként határozza meg a gazdasági potenciál fejlesztését, a megújuló energiák alkalmazását, a munkaerőpiacról kiszorult rétegek képzését, foglalkoztatását, így a K+F ráfordításokat leszámítva minden Nemzeti Reform Programban szereplő célhoz hozzájárul.

A célrendszer kapcsolata a Magyar Növekedési Tervvel

A Magyar Növekedési Terv 2011-ben készült el a Nemzetgazdasági Minisztérium megbízásából. „A hazánkkal szembeni befektetői bizalom megerősítése, és a gazdasági környezet kiszámíthatóságának érdekében kiemelt fontosságot kap, hogy jövőképünk, és céljaink eléréséhez szükséges eszköztár megismerhető legyen. Ezt a szerepet tölti be a Magyar Növekedési Terv”.

A terv átfogó célja: „A hazai gazdaság nettó exportjának (külkereskedelmi kivitel és a behozatal különbsége) maximalizálása.”

Az átfogó cél elérésének módjai a Magyar Növekedési Tervben: Importkiváltó gazdaságpolitika a termelésben; Importkiváltó gazdaságpolitika a felhasználásban.

Nagyatád Integrált Településfejlesztési stratégiájának célrendszere szintén épít az importfüggatlenségre, az operatív célok között több helyen megjelenik: „A foglalkoztatási szint növelése”, „A Helyi Gazdaság megerősítése”, „Hasznosítható gazdasági erőforrások feltárása, fejlesztése és gazdasági hasznosítása”, „Energiabiztonság tiszta, fenntartható energiaforrásból”. Mind a négy felsorolt operatív cél abba az irányba (is) hat, hogy a kívülről (jellemzően importként) érkező termékek és szolgáltatások egy részét a város és környéke képes legyen előállítani, ami hosszú távon import kiváltását jelenti.

Az exportpiacokon jelenlévő magyar tulajdonú vállalkozások további terjeszkedésének elősegítése: Nagyatád Integrált Településfejlesztési stratégiájának célrendszere szintén épít az export ösztönzésére, az operatív célok között több helyen megjelenik a már megtelepült vállalkozások működési feltételeinek javítása, illetve az új iparterületek kialakítása.

A célrendszer kapcsolata a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia 2012-2024 dokumentummal

„A dokumentum keretet ad, célokat, prioritásokat vázol más döntések előkészítéséhez, hogy a szakpolitikai stratégiákban vagy tervekben olyan cél - eszköz - határidő - pénzügyi forrás rendszert tudjanak megalkotni, ami más szakpolitikai stratégiákkal vagy tervekkel együtt, azokkal összhangban, érdemben tudja szolgálni a fenntarthatósági átmenetet. A Keretstratégia célja egyszersmind, hogy hozzájáruljon egy nemzeti egyetértés kialakulásához a fenntarthatóságról.”

Átfogó célja: „A folytonosan változó társadalmi - humán - gazdasági – természeti külső környezethez való alkalmazkodóképesség feltételeinek biztosítása, az ahhoz szükséges kulturális adaptáció minőségi javítása”

A Keretstratégia célrendszere négy tényező köré csoportosítva vizsgálja a fenntarthatóság kérdését:

- Emberi erőforrás: demográfia, egészség, tudás, társadalmi kohézió.
- Társadalmi erőforrások: bizalom, munka, család, a múlt öröksége.
- Természeti erőforrások: biodiverzitás, megújuló természeti erőforrások; az embert érő környezeti terhelések csökkentése; nem megújuló természeti erőforrások.
- Gazdasági (fizikai) erőforrások: a vállalkozói tőke és az innováció erősítése, a foglalkoztatás bővítése; költségvetési politika; életpálya-finanszírozás.

A fenntarthatóság a nagyatádi célrendszerben kiemelt figyelmet kap, a fenntarthatósági területeket a Keretstratégiától annyiban kezeli eltérően, hogy az emberi erőforrás- és társadalmierőforrás-kérdéseket közösen, míg az épített környezetet külön fenntarthatósági területként értelmezi. Ezzel együtt is a fenntarthatóság olyan központi kérdése az ITS-nek, amely kiemelten biztosítja az illeszkedést a Keretstratégiához.

5.1.3 Illeszkedés az országos és megyei területfejlesztési tervdokumentumokhoz

A stratégia illeszkedése az OFTK-hoz

A 2014 januárjában elfogadott Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK) négy hosszú távú – 2030-ig szóló – átfogó fejlesztési célt és ezek elérése érdekében tizenhárom specifikus célt, köztük hét szakpolitikai jellegű és hat területi célt fogalmaz meg. Az integrált településfejlesztési stratégia és az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió tematikus céljainak összhangját az alábbi táblázat mutatja be.

	Átfogó városi célok												
	Élhető és vonzó település megteremtése					Gazdasági potenciál növelése					Térségi szerepkör erősítése		
	Kvalifikált és fiatal lakosság helyben tartása	Kvalifikált munkavállalók letelepedésének ösztönzése	Minőségi közszolgáltatások biztosítása	Fenntarthatóság és megújuló energiák mintavárosa	Rendezett városkép kialakítása, közlekedésfejlesztés	Ipari területek fejlesztése	Befektetés ösztönzés és hálózatos együttműködések támogatása	Helyi igényekre alapozott képzési rendszer	Turisztikai potenciál erősítése	Alkonyatipar fejlesztése	Térségi szolgáltatások minőségének fejlesztése, elérhetőségének javítása	Együttműködés a térségi turisztikai programcsomagok kialakításában	Térségi gazdasági együttműködések kezdeményezése
Átfogó célokhoz kapcsolódó operatív célok													
Operatív Célok megvalósulását elősegítő projektelemek	A2, A3, A7, H3	A7, H3	A1, A2, A3, K6, K7, K8	A1, A2, A3, A4, A5, A7, K3, K4, K5, K10, H1, H3	A1, A2, A3, A4, A5, A6, K1, K6, K7, K8, K9, H1, H2	K1, K2	H3	A1, H3	A4, A5, A6, A7, K9, H1	A1, A6, K6, H1	A1, A2, A3, K6, K7, H2, H3	A6, H1	H3
Versenyképes, innovatív gazdaság													
Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság													
Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás, az élelmiszer-feldolgozóipar fejlesztése													
Kreatív tudástársadalom, piacképes készségek, K+F+I													
Értéktudatos és szolidáris, öngondoskodó társadalom													
Jó állam, szolgáltató állam és biztonság													

Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, környezetünk védelme													
Az ország makro-regionális szerepének erősítése													
A többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat													
A vidéki térségek népességeltartó erejének növelése													
Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése													
Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés elősegítése													
Összekapcsolt terek: az elérhetőség és a mobilitás biztosítása													

Jelmagyarázat:

	erős kapcsolat
	közepes kapcsolat
	nincs vagy gyenge kapcsolat

A stratégia illeszkedése Somogy megye Területfejlesztési Konceptiójához és Programjához

	Átfogó városi célok												
	Élhető és vonzó település megteremtése					Gazdasági potenciál növelése					Térségi szerepkör erősítése		
	Kvalifikált és fiatal lakosság helyben tartása	Kvalifikált munkavállalók letelepedésének ösztönzése	Minőségi közszolgáltatások biztosítása	Fenntarthatóság és megújuló energiák mintavárosa	Rendezett városkép kialakítása, közlekedésfejlesztés	Ipari területek fejlesztése	Befektetés ösztönzés és hálózatos együttműködések támogatása	Helyi igényekre alapozott képzési rendszer	Turisztikai potenciál erősítése	Alkonyatiipar fejlesztése	Térségi szolgáltatások minőségének fejlesztése, elérhetőségének javítása	Együttműködés a térségi turisztikai programcsomagok kialakításában	Térségi gazdasági együttműködések kezdeményezése
Átfogó célokhoz kapcsolódó operatív célok													
Operatív Célok megvalósulását elősegítő projektelemek	A2, A3, A7, H3	A7, H3	A1, A2, A3, K6, K7, K8	A1, A2, A3, A4, A5, A7, K3, K4, K5, K10, H1, H3	A1, A2, A3, A4, A5, A6, K1, K6, K7, K8, K9, H1, H2	K1, K2	H3	A1, H3	A4, A5, A6, A7, K9, H1	A1, A6, K6, H1	A1, A2, A3, K6, K7, H2, H3	A6, H1	H3
A piaci igényekre választ adó vállalkozói szektor megerősítése, a K+F+I folyamatok ösztönzése													
Piacképes tudást biztosító képzési struktúra és a lakosság készségeinek fejlesztése													
A helyi termelést, közösségek önellátását segítő fejlesztések támogatása													
Közösségfejlesztés és a hátrányos helyzetű népességcsoportok társadalmi integrációjának elősegítése													
Az infrastrukturális elemek fejlesztése, kiépítése, a szolgáltatási intézményrendszer megerősítése													

Jelmagyarázat:

	erős kapcsolat
	közepes kapcsolat
	nincs vagy gyenge kapcsolat

Illeszkedés a Rinyamenti kistérség stratégiai fejlesztési programjához

Átfogó célokhoz kapcsolódó operatív célok	Átfogó városi célok												
	Élhető és vonzó település megteremtése					Gazdasági potenciál növelése					Térségi szerepkör erősítése		
	Kvalifikált és fiatal lakosság helyben tartása	Kvalifikált munkavállalók letelepedésének ösztönzése	Minőségi szolgáltatások biztosítása	Fenntarthatóság és megújuló energiák mintavárosa	Rendezett városkép kialakítása, közlekedésfejlesztés	Ipari területek fejlesztése	Befektetés ösztönzés és hálózatos együttműködések támogatása	Helyi igényekre alapozott képzési rendszer	Turisztikai potenciál erősítése	Alkonyatiipar fejlesztése	Térségi szolgáltatások minőségének fejlesztése, elérhetőségének javítása	Együttműködés a térségi turisztikai programcsomagok kialakításában	Térségi gazdasági együttműködések kezdeményezése
Operatív megvalósulását elősegítő projektelemek	A2, A3, A7, H3	A7, H3	A1, A2, A3, K6, K7, K8	A1, A2, A3, A4, A5, A7, K3, K4, K5, K10, H1, H3	A1, A2, A3, A4, A5, A6, K1, K6, K7, K8, K9, H1, H2	K1, K2	H3	A1, H3	A4, A5, A6, A7, K9, H1	A1, A6, K6, H1	A1, A2, A3, K6, K7, H2, H3	A6, H1	H3
Helyi adottságokra alapozó felzárkózó kistérségi gazdaság													
Stabilizálódó népességű, tudatos és összetartó kistérségi társadalom													
Magas minőségű természeti és épített kistérségi környezet													

Jelmagyarázat:

	erős kapcsolat
	közepes kapcsolat
	nincs vagy gyenge kapcsolat

Illeszkedés a Településfejlesztési koncepcióhoz

	Átfogó városi célok												
	Élhető és vonzó település megteremtése					Gazdasági potenciál növelése					Térségi szerepkör erősítése		
	Kvalifikált és fiatal lakosság helyben tartása	Kvalifikált munkavállalók letelepedésének ösztönzése	Minőségi közszolgáltatások biztosítása	Fenntarthatóság és megújuló energiák mintavárosa	Rendezett városkép kialakítása, közlekedésfejlesztés	Ipari területek fejlesztése	Befektetés ösztönzés és hálózatos együttműködések támogatása	Helyi igényekre alapozott képzési rendszer	Turisztikai potenciál erősítése	Alkonyatipar fejlesztése	Térségi szolgáltatások minőségének fejlesztése, elérhetőségének javítása	Együttműködés a térségi turisztikai programcsomagok kialakításában	Térségi gazdasági együttműködések kezdeményezése
Átfogó célokhoz kapcsolódó operatív célok													
Operatív Célok megvalósulását elősegítő projektelemek	A2, A3, A7, H3	A7, H3	A1, A2, A3, K6, K7, K8	A1, A2, A3, A4, A5, A7, K3, K4, K5, K10, H1, H3	A1, A2, A3, A4, A5, A6, K1, K6, K7, K8, K9, H1, H2	K1, K2	H3	A1, H3	A4, A5, A6, A7, K9, H1	A1, A6, K6, H1	A1, A2, A3, K6, K7, H2, H3	A6, H1	H3
Foglalkoztatottság növelése													
Oktatás, képzés, kultúra fejlesztése													
Sportolás feltételeinek javítása													
Mezőgazdaság fejlesztésében rejlő lehetőségek kiaknázása													
Iparterületek fejlesztése													
Turizmus fejlesztése													
Lakóterületek fejlesztése													
Közelekedési infrastruktúra fejlesztése													
Épített környezet fejlesztése													

	erős kapcsolat
	közepes kapcsolat
	nincs vagy gyenge kapcsolat

5.2 BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK

5.2.1 A célok és a helyzetértékelésben bemutatott problémák kapcsolata

Átfogó városi célok	Átfogó célokhoz kapcsolódó operatív célok	Operatív Célok megvalósulását elősegítő projektelemek	Helyzetelemzésben beazonosított problémák, adottságok
Élhető és vonzó település megteremtése	Kvalifikált és fiatal lakosság helyben tartása	A2, A3, A7, H3	Képzett munkaerő hiánya, magasabban képzettek nem jönnek vissza a térségbe Nagyon rossz korstruktúra, fiatalok számának gyors csökkenése A dinamikusabb külső térségek szívó hatása
	Kvalifikált munkavállalók letelepedésének ösztönzése	A7, H3	Képzett munkaerő hiánya, magasabban képzettek nem jönnek vissza a térségbe Ipari hagyományok, feldolgozóipari tapasztalatok, termelési hagyományok (élelmiszer és fa) Ipari parki cím; ipari tevékenységre alkalmas barnamezős területek állnak rendelkezésre; alacsony vállalkozói készség, kevés vállalkozó
	Minőségi közszolgáltatások biztosítása	A1, A2, A3, K6, K7, K8	Járási szerepkör, térségi szervezőerő; aprófalvas környezet Rendezett városkép; közintézmények energetikai állapota részben korszerűsítésre szorul
	Fenntarthatóság és megújuló energiák mintavárosa	A1, A2, A3, A4, A5, A7, K3, K4, K5, K10, H1, H3	Közintézmények energetikai állapota részben korszerűsítésre szorul Lakásállomány energetikai jellemzői rosszak
	Rendezett városkép kialakítása, közlekedésfejlesztés	A1, A2, A3, A4, A5, A6, K1, K6, K7, K8, K9, H1, H2	Rendezett városkép Változatos természeti, környezeti adottságok; zöldterületek magas aránya Épített környezet értékei azonosításra kerültek Megfelelő, a város tulajdonában álló ingatlanállomány Város közművesítése nagyrészt megoldott Elektronikus hírközlés a városban korszerű Közintézmények energetikai állapota részben korszerűsítésre szorul

Átfogó városi célok	Átfogó célokhoz kapcsolódó operatív célok	Operatív Célok megvalósulását elősegítő projektek	Helyzetelemzésben beazonosított problémák, adottságok
Gazdasági potenciál növelése	Ipari területek fejlesztése	K1, K2	Ipari hagyományok; feldolgozóipari tapasztalatok, termelési hagyományok (élelmiszer és fa) Ipari parki cím; Ipari tevékenységre alkalmas barnamezős területek állnak rendelkezésre
	Befektetés ösztönzés és hálózatos együttműködések támogatása	H3	Ipari hagyományok; Feldolgozóipari tapasztalatok, termelési hagyományok (élelmiszer és fa) Ipari parki cím; ipari tevékenységre alkalmas barnamezős területek állnak rendelkezésre
	Helyi igényekre alapozott képzési rendszer	A1, H3	Jó foglalkoztatottsági mutatók A legfeljebb általános iskolát végzettek aránya magasabb az országos átlagnál Részfoglalkoztatás hiánya - női munkanélküliség Képzett munkaerő hiánya, magasabban képzettek nem jönnek vissza a térségbe
	Turisztikai potenciál erősítése	A4, A5, A6, A7, K9, H1	Termál-és gyógyvizek: geotermikus energia, gyógyturizmus Elmaradt fürdőfejlesztés (szintlépés) A komplex turisztikai csomagok még nem kerültek kialakításra
	Alkonyatipar fejlesztése	A1, A6, K6, H1	Rendezett városkép Változatos természeti, környezeti adottságok Zöldterületek magas aránya Épített környezet értékei azonosításra kerültek Megfelelő, a város tulajdonában álló ingatlanállomány Termál-és gyógyvizek: geotermikus energia, gyógyturizmus

Átfogó városi célok	Átfogó célokhoz kapcsolódó operatív célok	Operatív Célok megvalósulását elősegítő projektelemek	Helyzetelemzésben beazonosított problémák, adottságok
Térségi szerepkör erősítése	Térségi szolgáltatások minőségének fejlesztése, elérhetőségének javítása	A1, A2, A3, K6, K7, H2, H3	Járási szerepkör, térségi szervezőerő Aprófalvas környezet Rendezett városkép Közütemények energetikai állapota részben korszerűsítésre szorul
	Együttműködés a térségi turisztikai programcsomagok kialakításában	A6, H1	Termál-és gyógyvizek: geotermikus energia, gyógyturizmus Elmaradt fürdőfejlesztés (szintlépés) A komplex turisztikai csomagok még nem kerültek kialakításra
	Térségi gazdasági együttműködések kezdeményezése	H3	Képzett munkaerő hiánya, magasabban képzettek nem jönnek vissza a térségbe Ipari hagyományok Feldolgozóipari tapasztalatok, termelési hagyományok (élelmiszer és fa)

5.2.2 A célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatásai

A célrendszer alapját a fenntartható fejlődés feltételeinek megteremtésére irányuló szándék jelenti. A fenntarthatóság általában horizontális szempontként jelenik a célrendszerekben, ami feltételezi, hogy a fenntarthatóság feltételei alapvetően fennállnak, de fontos, hogy minden területen továbbra is érvényesüljenek, megszilárduljanak.

Nagyatád esetében a fenntarthatóság kritériumai nem teljesülnek. Levezetésre került, hogy a város folyamatban lévő méretbeli csökkenése a minőségi, szerkezeti tényezőkben is radikális romlást eredményező negatív spirált indíthat el, ezért a város elsőrangú feladata jelen időszakban a fenntarthatósági tényezők megszilárdítása és a fenntartható fejlődés feltételeinek megteremtése. A célrendszer mindazonáltal tartalmaz horizontális szempontokat is, amelyek a fenntarthatóság általános alkotóelemeiként kerültek definiálásra.

A Megalapozó tanulmány a részletes SWOT mellett hasonló részletezettségben tartalmazza az abból levezethető, követendő stratégiai irányokat is, melyek a célrendszer tervezése keretében figyelembe vételre kerültek, így állítható, hogy a célrendszer a helyzetelemzésben feltárt összefüggéseken nyugszik, a belső összefüggései megjelenítik a város életének teljességét.

A célrendszer a négy fenntarthatósági szegmens (gazdaság, társadalom, természeti és épített környezet,) fenntarthatósági tényezőinek meghatározására és azok fejlesztésére irányul. A fenntarthatóság biztosítása érdekében a Stratégia kitért azokra a kormányzás terén szükséges feltételekre is, amelyek révén biztosítható a célokat teljesítő projektek érdemi megvalósulása. A célok meghatározása a fenntarthatósági területek és a célok közti kereszthatások következetes számításba vételén alapult a Megalapozó tanulmányban.

A teljesség érdekében a projektek elsődlegesen a célrendszerből kerültek levezetésre, a kereszthatások figyelembe vétele alapján pedig lehetőség nyílt arra, hogy ez a struktúra úgy kerüljön átcsoportosításra kulcsprojektek, hálózati projektek, akcióterületi projektek stb. keretében, hogy a kereszthatások figyelembe vételével ismert szinergiák érvényre jussanak. Ennek révén koncentráltabb és a megvalósíthatóság szempontjából gyakorlatiasabb rendszer alakult ki, mely világosabban összefüggésbe hozható az operatív programok rendszerével. Az összefüggések megtartása érdekében több esetben a nagy formátumú projektek alprojektekre bontva jelennek meg a rendszerben. A célrendszer teljességre törekvő kibontása következtében a projektek számos nem beruházási jellegű elemet tartalmaznak, amelyek a társadalom, a partnerség és a kormányzás keretében valósítandók meg.

Az elemzések rávilágítottak, s az anyagok társadalmi egyeztetése is egyértelműen visszaigazolta, hogy a város legégetőbb problémája jelenleg a lakosság szám csökkenése, és az elöregedés, amelyek a befektetési kedvet negatívan érintik. Ebből következően a gazdaságfejlesztési tényezők, és a munkaképes korú lakosság városba csábítása jelentős súlyt kapnak, emellett a közvetlenül a foglalkoztatást érintő akciók is beépítésre kerültek. Mindez nem jelenti a gazdaságfejlesztés kizárólagosságát.

A fenntartható fejlődés belső összefüggései miatt rendkívül fontos, hogy a kijelölt célok döntő része megvalósuljon, s a folyamat a források nyújtotta lehetőségek kiaknázása mellett megtartsa stratégia-vezéreltségét. A társadalom rossz kilátásai miatt az egészséges és vonzó környezetre kiemelt hangsúlyt kell fektetni, mivel egyrészt a kevés és csökkenő számú munkaképes korú egészsége egyre fontosabb, másrészt erősíti a város megtartó képességét és vonzerejét.

Ez a tényező elsősorban az egészség- és minőségtudatos társadalmi rétegre hat, ők pedig egyúttal az a réteg, akikre a tudásigényes gazdaságot építeni lehet. A viszonylag lassú fejlődési eredményekkel járó követő ipartelepítés mellett, amit a gyors munkahelyteremtés igénye indokol, a város problémáinak megoldása főként az innovációorientált, kreatív tevékenységektől és emberektől várható, ezért erre a társadalmi és gazdasági szegmensre külön figyelmet szükséges fordítani.

A célok és az azok alapján megfogalmazott projektek, köztük a számos nem beruházási típusú beavatkozás egymást támogató rendszert alkot. A projektek egy része program jellegű, ami a város jövőjének gyökeres átalakítási szándékából adódik. Ezek egy része nem valósítható meg a stratégia 2020-ig tartó időhorizontján belül, azonban az eredményesség szempontjából fontos e stratégiai folyamatok elindítása és következetes végig vitele.

6 A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI

Kockázat	Bekövetkezés valószínűsége (1-10)	Hatása (1-10)	Kockázat kezelésének módja
A lakosság elvándorlása és elöregedése tovább folytatódik	7	8	<p>Az elvándorlás egyik fő oka, a megfelelő munkalehetőség hiánya, így a stratégia nagy hangsúlyt fektet ezek biztosítására. További veszély, hogy társadalmi szempontból negatív összkép alakul ki. A helyben maradók – magas elvándorlás esetén – várhatóan a kevésbé képzettek, illetve testi, szellemi hátránnyal rendelkezők közül kerülnek ki, így a város lakossága deprimált, a város általános légköre letargikussá válhat. Az elvándorlás ellen számos soft programmal, illetve oktatási programmal, valamint városmarketinggel veszi fel a város a harcot, hogy egy a saját lakossága és a kívülről érkezők számára is vonzó, kellemes város lehessen.</p> <p>Az elöregedés folytatódása, illetve felgyorsulása, amennyiben ehhez nem kapcsolódik megfelelő idős-gazdaság a fiatalabb generációk helyben maradása ellen hathat. Fontosak ebben az esetben is a soft programok, mellyel az idősek és a fiatalabbak közti ellentétek csökkenthetők.</p>
Az elvándorlás miatt csökken a város lakosságának átlagos képzettségi színvonala	7	7	<p>A képzettségi színvonal csökkenésével a befektetők – érkezzenek kívülről, vagy legyenek helyi vállalkozók – alacsonyabb színvonalú munkalehetőségeket teremtenek, melyhez alacsonyabb bérszínvonal is társul, így az elvándorlás nem áll meg. Annak érdekében, hogy a város ne kerülhessen ebbe a negatív spirálba a lakosságának megtartását, illetve kívülről érkező magasan kvalifikált beköltözőket színes kulturális élettal, soft programokkal, vonzó települési környezettel tartja meg. Ehhez széles körben alkalmazott városmarketing stratégia is társul.</p>
Változó támogatási rendszer	6	7	<p>A város fejlesztései során nem csupán a támogatásokra épít, hanem a vállalkozásokkal való együttműködés széles skálájára is. Amennyiben a támogatási rendszer negatív irányba hatna a város számára, akkor a gazdasági szereplőkkel együttműködve képes lesz külső források bevonására céljai elérése</p>

Kockázat	Bekövetkezés valószínűsége (1-10)	Hatása (1-10)	Kockázat kezelésének módja
			érdekében.
Az egyes közszolgáltatások állami támogatása csökken, a normatíva rendszerből származó bevételei csökkennek a városnak	4	7	Az energetikai korszerűsítések révén az üzemeltetési költségek csökkennek, a gazdaságfejlesztési programok hatásaként nő a település bevétele.
Az önkormányzat likviditása veszélybe kerül a fejlesztések miatt	4	6	A fejlesztések egymásutánosságának tervezésével, egymásra épülésével mindez elkerülhető, mivel a város csak a pénzügyi keretének megfelelően vállalja a beruházások önrészét. Ezenfelül a beruházások során a város kiemelt figyelmet fordít arra, hogy jövedelemtermelő fejlesztéseket hajtson végre.
Lakások komfortfokozata, műszaki színvonala romlik	5	5	Amennyiben a lakosság anyagi javai csökkennek, a lakóingatlanok karbantartása elmaradhat, mely a lakóingatlan állomány műszaki degradációjához vezethet. Ezt megelőzendő a város a munkanélküliség elkerülése mellett érdekelt. Ennek érdekében szorosan együttműködik a helyi vállalkozásokkal azok céljainak megvalósításában, illetve a közmunka programot is támogatja. Így a lakosság anyagi javainak csökkenése elkerülhetővé válik.

Kockázat	Bekövetkezés valószínűsége (1-10)	Hatása (1-10)	Kockázat kezelésének módja
<p>Megújuló közterületek lakosság általi nem rendeltetésszerű használata Közterületek megújítása elmarad a városban</p>	5	4	<p>Társadalmi probléma, melyet a folyamatos karbantartás és a figyelemfelkeltés tud csökkenteni. Amennyiben a közterületek megújítása elmaradna, azzal a város lemaradna a városversenyben, mivel nem csak a turisták számára fontos, hogy vonzó környezetben tölthessék szabadidejüket, hanem a helyben élők számára is. A város közterületeinek a leromlása, levándorláshoz, illetve hosszabb távon a beruházások elmaradásához és a gazdasági versenyképesség csökkenéséhez is vezethet. A város vezetése ennek csökkentésére számos, egymásra épülő közterület rehabilitációs tervet dolgozott, és dolgoztat ki. Továbbá a lakókörnyezet megújításába a helyi lakosságot is aktívan be kívánja vonni.</p>
<p>A fejlesztések során a természeti környezet sérül, melynek mértéke a tolerálható szintnél magasabb és a természet ezt nem képes helyreállítani</p>	3	4	<p>A beruházások előkészítése során a környezeti szempontok kiemelt szempontot képviselnek.</p>

7 A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE

7.1 A CÉLOK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ FEJLESZTÉSI ÉS NEM BERUHÁZÁSI JELLEGŰ ÖNKORMÁNYZATI TEVÉKENYSÉGEK

A fejezet azon önkormányzat által végzett tevékenységeket foglalja össze, amelyek segítik, támogatják az integrált településfejlesztési stratégiában, valamint más, stratégiai jellegű dokumentumokban megjelölt fejlesztési célok elérését. A város biztosíthatja ezt a megfelelő keretek előteremtésével, valami szabályozó, rendeletalkotó tevékenységével. Ideális esetben ez a két típusú tevékenység együtt jelenik meg és az elérni kívánt célok irányába egyszerre hatnak.

7.1.1 Fenntartható Energia Akcióprogram (SEAP)

Magyarországon az üvegházhatású gázok kibocsátása az elmúlt 25 évben mintegy 40 százalékkal csökkent, elsősorban a nehézipar leépülése és az agrártermelés visszaesése miatt. A globális éghajlat-változási folyamat azonban tovább gyorsult és ezek a hatások a medence-jelleg miatt Magyarországot erőteljesebben érintik, mint Európa más földrajzi térségeit. A szakértői vizsgálatok szerint az ipar és a mezőgazdaság területén már csak kis dekarbonizációs lehetőség mutatkozik Magyarországon, ugyanakkor az energiatermelésben és -elosztásban, valamint az épületenergetika, továbbá a közlekedés területén van még mód az üvegházhatású gázok kibocsátásának érdemi csökkentésére.

Az önkormányzatok döntő szerepet játszanak a klímaváltozás hatásainak enyhítésében, főleg ha figyelembe vesszük, hogy az energiafogyasztás és a CO₂-kibocsátás 80%-a városi tevékenységhez kapcsolódik. Az Európai Unió klíma- és energiacsomagjának 2008-ban történt elfogadását követően az Európai Bizottság által létrehozott Polgármesterek Szövetsége támogatja a helyi önkormányzatok fenntartható energiapolitika megvalósítása során tett erőfeszítéseit és a helyi és regionális szereplőket az uniós célkitűzések teljesítése érdekében mozgósítja.

A Fenntartható Energia Akcióprogram (SEAP) kulcsfontosságú konkrét intézkedéseket és projekteket tartalmaz. Az energia-megtakarításon kívül a SEAP egyéb eredményeket eléréséhez is hozzájárul, mint például:

- helyváltoztatást nem igénylő szakmunkák és stabil munkahelyek létrehozása;
- egészségesebb környezet és életminőség;
- jobb gazdasági versenyképesség és az energiától való nagyobb függetlenség.

A SEAP lehetőséget biztosít az anyag- és energiatakarékos technológiák alkalmazásával az ipar, az állattenyésztési ágazatok és az ahhoz kapcsolódó élelmiszeripar fejlesztésére is. A SEAP-okban a helyi önkormányzatok önkéntesen kötelezettséget vállalnak az energiahatékonyság javítására és a megújuló energiaforrások fokozott hasznosítására azért, hogy Magyarország összességében elérje az Európai Unió által 2020-ra kitűzött 20%-os CO₂-kibocsátás csökkentését.

A SEAP alapján a TOP támogatást biztosít az önkormányzati tulajdonú épületállomány energiahatékonyság központú rehabilitációjára és a megújuló energiaforrások alkalmazására. Az energiamenedzsmentet pedig önkormányzati kedvezményezett esetén a TOP támogatja.

7.1.2 *Fenntartható városi mobilitási terv (SUMP)*

A fenntartható városi mobilitási terv olyan új koncepció, amely alapvetően az EU által meghatározott klímavédelmi és energiahatékonysági célokat segíti. Az újdonságot a korábbi közlekedéstervezési gyakorlathoz képest az jelenti, hogy:

- nagyobb hangsúlyt helyez a lakosság és a különböző érdekcsoportok bevonására,
- a különböző szakpolitikai területek összehangolására (pl. közlekedés, területfejlesztés, gazdaságfejlesztés, környezetvédelem, szociális ügyek, egészségvédelem, közbiztonság, energetika, stb.), valamint
- a térségi/agglomerációs kooperációra.

A városi mobilitási terv legfontosabb hozzáadott értéke a költségmegtakarítás az önkormányzat és a városi szereplők számára, a személyre szabott közlekedési megoldások a várost használó csoportok számára, valamint a jobb, élhetőbb városi környezet. A fenntartható városi mobilitástervezés során mód van akár egyének (iskolások, mozgáskorlátozottak, idősek, stb.), akár vállalkozások számára a multimodális, ajtótól ajtóig való közlekedési megoldások kidolgozására. A mobilitástervezés a közúti infrastruktúra fejlesztése helyett olyan kiegyensúlyozott intézkedés-csomagban gondolkodik, amelyben jelentős szerepet kapnak a mérsékelt költségvonzatú közlekedésszervezési intézkedések. Az integrált tervezési megközelítés segíti a környezetbarát ágak, megoldások felé való átrendeződést, ami azért is fontos, mert a városnak sokszor egymásnak versengő jogi kötelezettségnek kell megfelelniük (pl. levegőminőség javításával, zajterhelés csökkentésével, stb. kapcsolatos országos és EU-s elvárások.) A Fenntartható Városi Mobilitási Terv funkcionális városban gondolkodik, a tervezés az együttműködésre alapoz.

7.1.3 *Klíma stratégia*

Magyarország kitettsége és sérülékenysége az éghajlatváltozás várható hatásainak szempontjából globális és európai mércével mérve is jelentős. Vizsgálatok támasztják alá, hogy az országon belüli, a klímaváltozás hatásaival szembeni térségi sérülékenység is igen nagy eltéréseket mutat. A klímaváltozás kiváltó okainak megfékezése, csökkentése globális összefogást kíván, ugyanakkor a várható negatív hatásokra való hatékony felkészülés – lokális tervezést és helyi megoldásokat kíván. Ezért fontos az éghajlatváltozás hatásaira való felkészülést és az alkalmazkodást elősegítő a települési szintű klímastratégiák és programok kidolgozása.

7.1.4 *A város közterületeinek közösségi használata és a helyi identitástudat növelése – a boldog város*

A jól működő városok felé elvárás, hogy az aktív és kulturált pihenéshez, szórakozáshoz, kikapcsolódáshoz, művelődéshez szorosan kötődő szolgáltatásokat is nyújtson, amelyek nemcsak a lakosság igényeit elégítik ki, hanem kiemelkedő szerepet játszhatnak az új (gazdasági, szolgáltatási, innovációs) fejlesztések megtelepedésében is.

E feladat magában foglalja a városi parkok és zöldterületek karbantartását, a vendéglátás, művelődési intézmények eltérő lakossági-, és turista-igényekhez igazodó összehangolt és ötletes

fejlesztését, támogatását is. Kiemelten érdemes támogatni a szabadidő értékes eltöltésével, a sporttal, az egészségtudatra neveléssel összefüggő piaci és civil kezdeményezéseket.

Ehhez kapcsolódik a helyi identitás és a lokálpatriotizmus erősítése is. A kultúra és tudás ma már a modern gazdaság és társadalomfejlesztés alapvető támogatója. A közösséghez és a lakóhelyhez kötődés, az identitástudat, lokálpatriotizmus, valamint a társadalmi szolidaritás megteremtése érdekében a társadalmi kapcsolatok tudatos építésének célrendszere szükséges, mivel e nélkül nem lehet növelni az itt élők életminőségét és együttműködési készségüket sem. Ennek érdekében az identitást erősítő események mellett további lehetőség a sajátos meghatározottságú városrészek (telepek), civil – városszépítő (építő, ápoló) szervezeteinek támogatása, illetve újabbak létrehozásának támogatása. A tudásalapú és akár a modern korral lépést tartó „digitális városprogram” elindításával feladatot is erősítheti a városról szóló információk, tudásanyagok internetes oldalakon való megjelenítése.

7.1.5 Szabályozási tevékenységek, eszközök

- A „tervalku” (Településfejlesztési Megállapodás/Szerződés), amely lehetővé teszi, hogy egyes nagy beruházások esetén, amely a település területén zajlik le, a beruházó és a települési önkormányzat között olyan szerződés kössen, amely mindkét fél számára előnyös és rögzített fejlesztési feladatokkal bír;
- Az önkormányzat elővásárlási jogának gyakorlása területek kivásárlásakor;
- Városmarketing célú tevékenységek: a város az integrált településfejlesztési stratégiában megfogalmazott célokkal, valamint azok eszközrendszerével összhangban, az ebben szereplő célok elérése érdekében hajtja végre marketingtevékenységét. Ehhez kapcsolódik a marketingkommunikáció, mint eszköz a magánbefektetők bevonására, a lehetséges, kölcsönösen eredményes partneri együttműködések kialakítására, valamint a létesítmények kihasználtságának növelésére. Mindez a fejlesztési eredmények ismertebbé tételét, a város által tervezett programok minél nagyobb vonzerejének kialakítását szolgálja;
- Helyi adó- és illetékkezdvezményekkel bizonyos esetekben a magántőke mobilizálható, amelyet a Tervalkuban / településrendezési szerződésben rögzíthetnek a felek;
- Ingatlangazdálkodási koncepció, melynek keretében a város saját tulajdonú ingatlanait felméri, azok hasznosíthatóságát számba veszi.

7.2 AZ ITS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZERVEZETI KERETEI

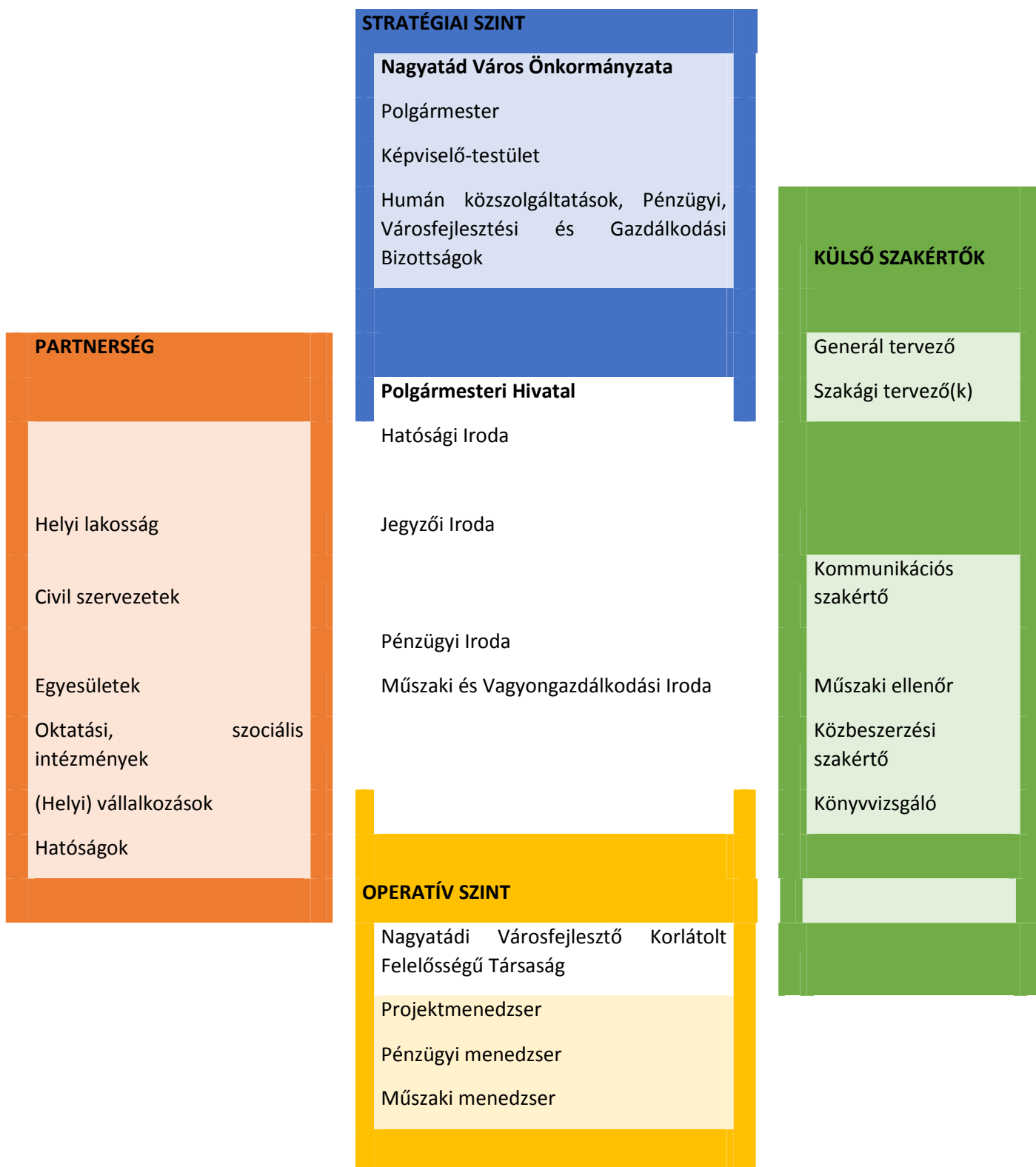
7.2.1 A városfejlesztés jelenlegi szervezeti rendszere

A Nagyatádi Városfejlesztő Korlátolt Felelősségű Társaságot Nagyatád Város Önkormányzata egyszerűsített cégeljárás keretében 2009. június 25-én alapította meg. A társaság alapfeladata a város-rehabilitációs pályázatok projektmenedzsment feladatainak ellátása, amelyet a társaság az Önkormányzat és az NVF Kft. között 2009. június 25-én létrejött Alapszerződés, valamint 2009. július 1-én létrejött Megbízási szerződés és annak módosításai alapján valósít meg.

A Nagyatádi Városfejlesztő Kft. alapfeladatai

- A városfejlesztés komplex folyamatában - stratégiaalkotás, tervezés, előkészítés fázisai - való proaktív részvétel;
- A város fejlődését elősegítő pályázati és projektlehetőségek feltárása, előterjesztése, véleményezése a döntéshozatal megalapozottságának érdekében;
- Pályázatokhoz, projektekhez szükséges külső szakértők megbízása, tanulmányok, tervek, valamint egyéb szükséges dokumentációk elkészíttetése;
- A gazdasági partnerek – civil, közigazgatási, államigazgatási – koordinációja;

7.2.2 Az ITS megvalósításának intézményi háttere

Az ITS megvalósítása során a döntéshozói szintet a Nagyatád Város Képviselő-testülete jelenti. A döntéselőkészítési feladatokat a Polgármesteri Hivatal adott szervezeti egységei végzik.

A stratégiai menedzsmentet a polgármester, a képviselő-testület és a Városfejlesztési és Gazdálkodási Bizottság alkotja. Fontosabb feladatuk:

- Az ITS megvalósításának nyomonkövetése, elvárt eredmények, hatások értékelése.
- Az operatív menedzsment szint tevékenységének stratégiai szintű felügyelete, céljainak meghatározása, eredményeinek értékelése, szükség esetén korrekció kezdeményezése.

Az ITS megvalósításával kapcsolatos döntés előkészítő feladatokat a Polgármesteri Hivatal Műszaki és Vagyongazdálkodási Irodája végzi.

- A városi társadalom és gazdaság igényeinek és lehetőségeinek feltárása, azok változásainak beépítése az ITS-be.
- A városfejlesztés külső és belső környezetében bekövetkezett változások figyelemmel kísérése, a célokra gyakorolt hatások elemzése.
- ITS partnerségi egyeztetések szakmai irányítása, felügyelete
- Szakmai stratégiai szinten a településközi koordináció biztosítása.
- ITS partnerségi egyeztetések anyagainak előkészítése, előterjesztése döntés-előkészítésre.
- A döntéshozók részére éves jelentés készítése az ITS megvalósításáról, a változó külső, belső tényezőkről, korrekciókról, társadalmi igények változásáról.
- ITS megvalósítási folyamatáról a lakosság tájékoztatására alkalmas információk összeállítása, évente legalább egyszer, jelentősebb változások esetén többször is.

A program sikeres lebonyolításának humán erőforrás kapacitása a külső tanácsadó cégek esetleges bevonhatóságának a feltétele. A program sikeres lebonyolításához legalább 5-6 fős belső projekt menedzsment team felállítása szükséges.

Az ITS keretében megvalósítani tervezett projektek forrásigénye (mintegy 10,3 milliárd Ft) jelentősen meghaladja a tervezési időszakban reálisan bevonható források mértékét, ami, optimista becslés esetén sem várható, hogy meghaladja az 5 milliárd forint összeget. Mivel az elérhető források összetétele sem ismert, az ITS ténylegesen végrehajtásra kerülő beavatkozásai sem azonosíthatóak. Az elérhető forrásokhoz kapcsolódó feltételek folyamatos figyelése, lehetőség szerinti alakítása és ez alapján a végrehajtandó projektek kiválasztása az ITS menedzselésének részét képezi.

7.3 A TELEPÜLÉSKÖZI KOORDINÁCIÓ MECHANIZMUSAI, EGYÜTTMŰKÖDÉSI JAVASLATOK

Az önkormányzat a város térségi szerepköréhez igazodva szükség esetén elvégzi az ITS végrehajtása során a térségi egyeztetéseket, amelyek biztosítják, hogy a város stratégiai fejlesztési irányai és az ehhez illeszkedő fő beavatkozások összhangban legyenek a környezet főbb szereplőinek stratégiáival és projektjeivel.

A település járásközponti szerepéből adódóan kiemelt fontosságúnak tartja a nagyobb térségi hatással bíró projektek esetében az érintett településekkel való kooperációt. Ez az előkészítéstől a megvalósításon keresztül a fenntartásig a teljes folyamatot felöleli. Ennek jelentőségét emeli, hogy a város fejlesztései nemcsak a várost, hanem járásának települését is érinti, mivel a térség lakói a városban veszik igénybe a szolgáltatások többségét, sokan itt dolgoznak, kötődnek a városhoz. Természetesen mindez fordítva is működik, amennyiben egy járási település projektje a

járasközpontot, vagy a járás több települését is érinti, a város is részt kíván venni az előkészítés, megvalósítás és fenntartás folyamatában is.

A város céljait a fentiek alapján is szükséges összehangolni nemcsak középtávon, hanem hosszú távon is a járás településeinek céljaival. A város vezetése különböző információs csatornákon keresztül tudatosítja a térség településeivel, illetve együttműködik velük a célok alakításában. Elsősorban a térség településeit is érintő intézményhálózat fejlesztés, és munkahelyteremtés kap prioritást kiegészítve a kapcsolódó közszolgáltatásokkal, melyeket a város és térsége igénybe vesz.

A Rinyamenti kistérség **települései** 1995-ben alapították meg a Rinyamenti Területfejlesztési Önkormányzati Társulást, érdekeik hatékonyabb érvényesítése, és eredményesebb együttműködésük érdekében. A társulás 2004. nyarán átalakult, létrejött a Rinyamenti Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulása. E társulás keretében a korábbi együttműködés kiszélesedett, a területfejlesztés mellett már a **közoktatás**, a hétközi és hétvégi **orvosi ügyelet**, a **szociális ellátás** feladatait is közösen látják el az önkormányzatok. A kistérségben megjelenő problémákat, illetve azok megoldási lehetőségeit a **stratégiai fejlesztési program** (A Rinyamenti Kistérség Stratégiai Fejlesztési Programja – 2005), illetve a vidékfejlesztési program tartalmazza. A feladatellátáshoz szükséges forrásokat a többcélú társulások részére nyújtott normatív támogatás, pályázati források, valamint a települések saját forrása jelenti.

A településkoordináció mechanizmusai: a társulás döntéshozó szerve a Társulási Tanács, melynek tagjai az egyes települések polgármesterei. A Tanács munkáját a polgármesterek közül választott elnök, vagy annak akadályoztatása esetén az elnökhelyettes irányítja, valamint egy öt tagú elnökség, és különböző bizottságok (pénzügyi, közoktatási, szociális, egészségügyi) segítik. A bizottságokban a polgármesterek mellett az adott területet jól ismerő, nagy tapasztalattal bíró szakértők is részt vesznek.

A társulás elnöke Nagyatád polgármestere.

A többcélú társulás **munkaszervezetét a Nagyatádi Polgármesteri Hivatal látja el.** A társulás éves terveknek megfelelően rendszeresen tartja üléseit, az egyes települések **fejlesztési programjai egyeztetésre** kerülnek.

7.4 A PARTNERSÉG BIZTOSÍTÁSA AZ ITS KÉSZÍTÉSE ÉS MEGVALÓSÍTÁSA SORÁN

A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletnek megfelelően a partnerségi egyeztetés, együttműködés nem csak része, hanem kerete a tervező munkának. Az előkészítés és a teljes tervezési munka, majd a követés során biztosított a tervezés, majd a megvalósítás folyamatának, tartalmának nyilvánossága, a helyi társadalom és gazdaság szereplőinek partnerként történő bevonása. A partnerség, mint horizontális alapelv érvényesítése elengedhetetlen

- a települések jövőbeni társadalmi, gazdasági, kulturális fejlesztéseit, térszerkezetük alakulását, a tervezett fejlesztési programok irányait, a projektszintű forrásbevonást, a pályázatok tárgyát, volumenét és szinergiáját meghatározó, megalapozó stratégia, a tervezési dokumentumok tervezési folyamatában,
- a megvalósítása folyamán,
- a felülvizsgálat és értékelés, a szükséges korrekciók meghatározása során.

A partnerségi egyeztetési módszerek, eszközök és célcsoportok kiválasztása során meghatározó szempont volt, hogy a társadalom- és gazdaságfejlesztés hatékony és fenntartható módon való formálása csak a helyi közösség bevonásával, széles körű elköteleződésével, helyi értékek és problémák feltárására alapozottan képzelhető el. A tervekészítés folyamatába a társadalmi folyamatokban meghatározó, vagy a stratégia megvalósításában kulcsszerepet betöltő szervezetek és azok képviselői mind bevonásra kerülnek. Ezáltal a szervezetek tevékenységének jövőbeni eredményeit és elképzeléseit már a tervezés során meg lehet határozni és a stratégiai célok vagy a kulcsprojektek közé beépíteni.

A lezajlott partnerségi folyamat legfontosabb lépései:

- 2015 január: Kapcsolatfelvétel, a partnerségi folyamat meghatározása (a partnerségi egyeztetésbe bevonandó szervezetek körét a Képviselő-testület 6/2015. (I. 29.) számú határozatával fogadta el)
- 2015.02.05.: A települési helyzetkép meghatározása (Irányító csoport és Munkacsoport ülés, workshop)
- 2015. február: Személyes interjúk
- 2015.04.08.: Megalapozó vizsgálat áttekintése (Irányító csoport) és a hosszú távú célok meghatározása (Irányító csoport és Munkacsoport ülés, workshop)
- 2015. április: Városkörnyéki egyeztetés, véleményezés
- 2015. április: lakossági véleményezés
- 2015. április 28.: lakossági fórum

7.5 MONITORING RENDSZER KIALAKÍTÁSA

7.5.1 A monitoring rendszer működtetési mechanizmusának meghatározása

Módszertan

A 2007 – 2013 közötti programozási időszak egyik fontos tapasztalata volt, hogy a célok megvalósulásának méréséhez szükséges adatok nem vagy csak korlátozottan voltak elérhetők, így a stratégia menedzselésének egy fontos eszköze nem állt a települések rendelkezésére.

Mivel a 2014 – 2020 közötti időszakban az eredményközpontúság elve miatt az indikátorok és azok célértékeinek szerepe megnő, ezért az ITS indikátorai úgy kerültek kialakításra, hogy azok egyértelmű és hozzáférhető adatokra támaszkodjanak, azaz az indikátorok változását az adatok egyértelmű változásához lehessen kötni.

A monitoring tevékenység szervezeti háttere és folyamata

Az eredményes monitoring tevékenység feltétele, hogy az nyomon követés rendszerének kialakítása az előkészítés és a megvalósítás integráns részét képezze, meghatározva a folyamatokat, határidőket és felelősöket. A monitoring folyamata az alábbi lépésekből áll:

1. Egyértelmű célkitűzéseket megfogalmazó, világos beavatkozási logikára épülő településfejlesztési koncepció kialakítása.
2. Konkrét beavatkozásokat és részben projekteket, illetve a kapcsolódó finanszírozási forrásokat meghatározó ITS kidolgozása.

3. A monitoring és értékelési tevékenység alapját jelentő indikátorkészlet összeállítása – jelen fejezet összefoglalja az átfogó, tematikus és területi célokhoz kapcsolódó javasolt monitoringmutatókat, míg a projektszintű indikátorok az egyes projektek konkrét kidolgozásakor kerülnek meghatározásra.

4. A monitoring és értékelési tevékenység megalapozásához és eredményes végrehajtásához szükséges információk összegyűjtése

5. Az indikátorok teljesülésének nyomonkövetése a megvalósítás során.

A monitoring tevékenység alapvetően belső feladat, azaz a településfejlesztési koncepció és az ITS végrehajtásáért felelős szervezet felelősségi körébe tartozik. Célszerű kijelölni egy személyt, aki felelős a monitoring és értékelési tevékenység koordinációjáért és végrehajtásáért. A monitoringhoz kapcsolódó legfontosabb feladatok:

- a monitoringrendszer kereteinek kialakítása előre elkészített és folyamatosan frissítendő adatbázis megalkotásával;
- az indikátorok aktuális értékének – a terv szerinti gyakorisággal történő – összegyűjtése, rögzítése a monitoring rendszerben;
- rendszeres kapcsolattartás a projektek megvalósításért felelős személyekkel az indikátorok elérését nagymértékben befolyásoló kulcs-, hálózatos és akcióterületi projektek nyomon követése érdekében;
- éves monitoring jelentés készítése, amely tartalmazza a szükségesnek tartott beavatkozásokat a program végrehajtásába (a jelentést a menedzsmentért felelős döntéshozó testületnek kell jóváhagynia).

A monitoring tevékenység szervezeti háttérét az operatív menedzsment szervezet biztosítja, amely koordinálja a megvalósuló városfejlesztési beavatkozásokat, rendszeresen figyeli, gyűjti és rendszerezi azok indikátorainak alakulását. Minderről előterjesztést készül, amelyet az érintett Bizottságok tárgyalnak, és a Képviselő-testület hagy jóvá. Az Integrált Településfejlesztési Stratégia végrehajtását és eredményeit a város Képviselő-testülete évenként áttekinti és értékeli. A beszámoló az alábbi témaköröket tartalmazza:

- a stratégia keretein belül megvalósuló projektek és azok végrehajtásának állapota,
- a stratégia keretein belül megvalósuló projektek finanszírozási információi (projekt költségvetése, források összetétele),
- városrészenként és tematikus célonkénti áttekintés a stratégia végrehajtásának kezdete óta megvalósult fejlesztésekről és azok eredményeiről,
- a stratégia indikátorrendszer alapján mért előrehaladás (az indikátorok kiinduló és célértékeinek, valamint azok aktuális értékének feltüntetésével).

Az indikátorokkal szemben támasztott követelmények

A monitoringrendszer hatékony működésének egyik alapja a szakmailag megalapozott indikátorkészlet meghatározása. Az alkalmazott mutatókkal szembeni alapvető kritériumok az alábbiak:

- Specifikus – az indikátor arra a célkitűzésre vonatkozik, aminek az eredményét, hatását méri;
- Mérhető – az indikátor számszerűen (mértékegységgel) kifejezhető;

- Elérhető – az indikátor bázis- és célértékét viszonylag gyorsan, könnyen és költséghatékony módon meg kell tudni határozni;
- Reális – a valós helyzetből és tervezett beavatkozások várható eredményeiből kiindulva kell egy ténylegesen elérhető célértéket kitűzni;
- Aktuális – az indikátornak az adott eredmény vagy output aktuális állapotára kell vonatkoznia, és alkalmasnak kell lennie időbeli nyomonkövetésre.

A stratégia eredményességének méréséhez elengedhetetlen, hogy a felállított célokhoz indikátorok – a célok elérését jelző mutatók – kerüljenek hozzárendelésre. Az eredményorientáltság erősítése a 2014-2020 közötti időszak EU kohéziós politikájának egyik kiemelt célja, így az eredmények mérése az előző időszakénál hangsúlyosabban jelenik meg a politika végrehajtásának minden területén. Az alkalmazott indikátorok fajtái:

- Hatásindikátorok: Ezen indikátorok teljes mértékben egyediek, az adott település sajátosságaihoz illeszkednek. Egy középhávú célhoz – annak összetettsége függvényében – 1-2 db indikátor kapcsolódik. Ezen indikátorok tekintetében a mérhetőség követelménye nem minden esetben teljesíthető. Tekintettel azonban arra, hogy a tematikus célokhoz kapcsolódó indikátorokat mérhető módon kell kialakítani, ezért a hatásindikátorok természetükből adódóan leginkább összetett mutatók és értékeik lehetnek leíró jellegűek is.
- Eredményindikátor: Ezeket az indikátorokat a tematikus célok eredményeinek meghatározásához használtuk és az operatív programok eredményindikátorait vettük alapul. Az egyes operatív programok Egyedi Célkitűzéseket fogalmaznak meg és ezen célkitűzésekhez kapcsolódnak az OP eredményindikátorai.
- Kimeneti/output indikátor: Az indikátorokat az integrált projektek méréséhez használtuk. Az egyes operatív programokban prioritástengelyenként kerültek meghatározásra az output jellegű mutatók. A tervezés során ezeket a mutatókat – amennyiben ezek illeszkedtek a megvalósításra tervezett beavatkozások (projektek) jellegéhez – a lehető legszélesebb körben beépítettük a monitoring mutatók közé.

A monitoring tevékenység során keletkező adatokat a település rendszeresen megjelenteti saját honlapjának azon részén, amelyet a településfejlesztéssel kapcsolatos információk számára tart fenn. Emellett, a monitoring adatokat célzottan megküldi az ITS kialakításában aktívan közreműködő partnerek részére és számukra rendszeresen konzultációs lehetőséget biztosít az ITS előrehaladása tárgyában.

7.5.2 A stratégia indikátorai

A célértékek elérésnek tervezett időpontja 2020.12.31.

Cél	Javasolt indikátor	Indikátor típusa	Mértékegység	Bázisérték	Célérték	Adatforrás	Mérés gyakorisága
Élhető és vonzó település megteremtése	Megújított közterületek nagysága	Output	m ²	0	10 000	Műszaki tervek	Évente
	Megújított középületek száma	Output	m ²	0	4	Műszaki tervek	Évente
	Lakosságszám	Hatás	fő	10 761	11 000	KSH	Évente
	1 Öregedési index (száz 0-14 évesre jutó 60-x éves)	Hatás	fő	234	220	KSH	Évente

Cél	Javasolt indikátor	Indikátor típusa	Mértékegység	Bázisérték	Célérték	Adatforrás	Mérés gyakorisága
Gazdasági potenciál növelése	Nyilvántartott álláskeresők munkaképes korú állandó népességhez viszonyított aránya	Hatás	%	4,82	4	KSH	Évente
	Az önkormányzatok iparűzési adóbevétele	Hatás	e Ft	338 336	350 000	KSH	Évente
	Megépített üzleti infrastruktúra	Output	m2	0	4000	Telephelyengedély	Évente
	Vendégéjszakák száma Nagyatádon	Hatás	db	10 513	11 000	KSH	Évente

Cél	Javasolt indikátor	Indikátor típusa	Mértékegység	Bázisérték	Célérték	Adatforrás	Mérés gyakorisága
Térségi központ	Térségi együttműködésben megvalósult projektek száma	Hatás	db	0	2	saját adat	Évente
	Járás területén TOP keretből megvalósult fejlesztések összköltsége	Hatás	e Ft	0	2 000 000	saját adat	Évente

Projektlem	Javasolt indikátor	Indikátor típusa	Mértékegység	Bázisérték	Célérték	Adatforrás
Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ fejlesztése (A1)	A fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alapszolgáltatások száma	Hatás	db	0	1	Önkormányzati nyilvántartás
Gyöngyvirág és Csillagszem Óvoda fejlesztése, Árpád Fejedelem Általános Iskolában és Ady Endre Gimnáziumban tornacsarnok építése (A2)	Fejlesztett 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	Hatás	db	0	65	Műszaki dokumentáció
Gyöngyvirág és Csillagszem Óvoda fejlesztése, Árpád Fejedelem Általános Iskolában és Ady Endre Gimnáziumban tornacsarnok építése (A2)	Létrehozott tornacsarnokok száma	Output	db	0	2	Műszaki dokumentáció
Közüntézmények energetikai korszerűsítése megújuló energiák alkalmazásával (A3)	A középületek éves elsődleges energiafogyasztásának csökkenése	hatás	kWh/év	0	100 000	Önkormányzati kimutatás

Projektelem	Javasolt indikátor	Indikátor típusa	Mértékegység	Bázisérték	Célérték	Adatforrás
Kerékpárút hálózat bővítése (A4)	Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza	Output	km	0	3	Műszaki dokumentáció
Közlekedési és közterületi infrastruktúra fejlesztése a városközpontban (A5)	A felújított vagy korszerűsített utak teljes hossza	Output	km	0	0,55	Műszaki dokumentáció
Nagyatádi Termál és Gyógyfürdő fejlesztése (A6)	A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságoknak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése	Hatás	látogatás/év	0	1200	Önkormányzati nyilvántartás
Beruházási elemeket támogató soft projektek (A7)	Megrendezésre kerülő események száma	Output	db	0	15	Önkormányzati nyilvántartás
Széchenyi tér 25. felújítása (A8)	A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságoknak minősülő épületek felújítása	Output	m ²	0	400	Műszaki dokumentáció
Bérlakásépítés (A9)	Kialakított bérlakások száma	Output	db	0	20	Önkormányzati nyilvántartás

Projektelelem	Javasolt indikátor	Indikátor típusa	Mértékegység	Bázisérték	Célérték	Adatforrás
Nagyatád Déli Iparterületének fejlesztése, a gazdasági övezet infrastruktúra kiépítése (K1)	A fejlesztett vagy újonnan létesített iparterületek és ipari parkok területe	Output	ha	0	3	Műszaki dokumentáció
Nagyatádi Ipari Park II. ütem infrastruktúra fejlesztés (K2)	A fejlesztett vagy újonnan létesített iparterületek és ipari parkok területe	Output	ha	0	3	Műszaki dokumentáció
A nagyatádi távhőrendszer energiahatékonysági fejlesztése és kapacitásbővítése termálvíz felhasználásával (K3)	A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség	Hatás	Pj/év	0	0,07	Önkormányzati nyilvántartás
Közvilágítás fejlesztése (K4)	Energiahatékonysági fejlesztések által elért primer energia felhasználás csökkenés	Hatás	kWh/év	0	50 000	Önkormányzati nyilvántartás
Napelem park létesítése Nagyatádon (K5)	A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség	Hatás	MW/év	0	0,5	Önkormányzati nyilvántartás
Egészségügyi alapellátás és önkormányzati járóbeteg ellátás infrastrukturális fejlesztése (K6)	Jobb egészségügyi szolgáltatásokban részesülő lakosság	Hatás	személyek	0	10 761	KSH

Projektelelem	Javasolt indikátor	Indikátor típusa	Mértékegység	Bázisérték	Célérték	Adatforrás
A nagyatádi Nyitnikék Óvoda fejlesztése (K7)	Fejlesztett 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	Hatás	db	0	35	Önkormányzati nyilvántartás
A Nagyatád - Kivadár városrészben közösségi tér kialakítása (K8)	Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	Output	m2	0	100	Műszaki dokumentáció
A nagyatádi volt Dohánybeváltó rehabilitációja (K9)	A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságoknak minősülő épületek felújítása	Output	m2	0	600	Műszaki dokumentáció
Talajszennyezések megelőzése, mérséklése, kármentesítése (K10)	A rehabilitált talaj összkiterjedése	Output	ha	0	0,1	Műszaki dokumentáció
Gyógyvízre, termálvízre, természeti és kulturális értékekre alapozott komplex turisztikai termékcsomagok kialakítása és tematikus turisztikai fejlesztések (H1)	A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságoknak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése	Hatás	látogatás/év	0	1500	Önkormányzati nyilvántartás
Közlekedési fejlesztések (H2)	A felújított vagy korszerűsített utak teljes hossza	Output	km	0	2,5	Műszaki dokumentáció

Projektelem	Javasolt indikátor	Indikátor típusa	Mértékegység	Bázisérték	Célérték	Adatforrás
Szolgáltató önkormányzat (H3)	Segítségben részesülő vállalkozások száma	Hatás	db	0	15	Önkormányzati nyilvántartás